ข้อมูลพื้นฐาน

ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ ที่ ๑๑๗–๑๒๒

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๔ สาขานครสวรรค์

โดย

สำนักจัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ

กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้เชิงพื้นที่แบบมีส่วนร่วม เพื่อการใช้ประโยชน์ที่สมดุลและยั่งยืน

1. หลักการและเหตุผล

ตามแนวทางพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้ปลูกป่าในใจคน "เจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรจะปลูกต้นไม้ลงในใจคนเสียก่อน แล้วคนเหล่านั้นก็จะพากันปลูกต้นไม้ลงบนแผ่นดิน และรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง"

" ป่า 3 อย่าง " นี้ซึ่งมีประโยชน์ 4 อย่าง ซึ่งประโยชน์ที่ 4 นี้สำคัญคือ รักษา อนุรักษ์ดินและต้นน้ำลำธาร ชาวบ้านเขาจะรักษาให้เราด้วย

"ป่า 3 อย่าง" ให้ชาวบ้านเห็นประโยชน์และได้ใช้ประโยชน์ เขาก็จะรักษาประโยชน์ เขาจะไม่ทำลาย และใครมาทำลาย เขาก็ปกป้อง

"หมู่บ้านป่าไม้ (แผนใหม่)" ยังอยู่ในปกครองของกรมป่าไม้ ให้เขาทำด้วยความร่าเริงใจเพราะเขารู้ว่าตรงนั้นเขาทำได้ โดยไม่ถูกขับไล่ แล้วก็ไม่ต้อง "ถูกปลูกต้นไม้ใส่" ในที่นาของตนเอง (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช)

"หมู่บ้านป่าไม้ (แผนใหม่)" คือทำที่ทำกินให้เขาแล้ว ก็หาทรัพยากรน้ำให้เขา ซึ่งไม่ยากนัก หาได้ทั้งนั้น บางแห่งอาจต้องลงทุนมากหน่อย แต่ไม่ยากนัก หาได้ทั้งนั้น แม้ดินอาจจะไม่ค่อยดีนัก เราสามารถพัฒนาดินนั้นขึ้นมาด้วยราคาที่จะถูกกว่าที่จะต้องไปปลูกต้นไม้ใหม่ในที่ชาวบ้านไปตัด แล้วต้องไล่พวกนั้น หรือจับใส่คุก แล้วต้องเอาข้าวมาเลี้ยงเขา อันนี้จะแพงกว่าฉะนั้นถ้าตรงไหนสามารถที่จะทำกินได้ก็ให้เขาทำกิน สนับสนุนการปลูกบ้าน สนับสนุนสวัสดิการบ้าง (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช)

"หมู่บ้านป่าไม้ (แผนใหม่)" นี้เราสร้างหมู่บ้านให้เขาอยู่และให้เขาปลูกผักปลูกข้าว ปลูกอะไรให้พออยู่พอกินไม่ต้องร่ำรวยนัก แล้วเราสร้างสถานีไว้ไม่ห่างไม่ไกลจากที่นั้น ในบริเวณเดียวกัน เป็นแปลงหนึ่งของป่าไม้หรือของหน่วยงาน ปลูกสิ่งที่จะทำรายได้ดี ปลูกสิ่งที่อาจจะยากสักหน่อยแต่มีรายได้ดี เพราะว่าจะต้องเอาใจใส่มากขึ้น เช่น ให้ปลูกดอกไม้หรือพันธุ์ดอกไม้ที่จะทำเป็นสินค้าดีทีเดียว แล้วทำไม่รู้ไม่ชี้ ชาวบ้านมาดู "เอ้อ! มันดีนี่ขายได้เท่าไร" (ขายได้เป็นพันหลายพันบาท) "ขอหน่อยได้ไหม" เราก็บอกว่า "ได้ซี่ ต้องมาทำเอง"
เขาก็มาเราก็ส่งเสริม โดยแนะนำให้เขาทำ เราไม่ต้องจ้างเขา เขาทำเอง เมื่อได้ผลผลิตแล้ว เราก็พยายามช่วยด้านตลาดให้เขาหรือเขาทำเองก็ได้ รายได้ก็มากขึ้น (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช)

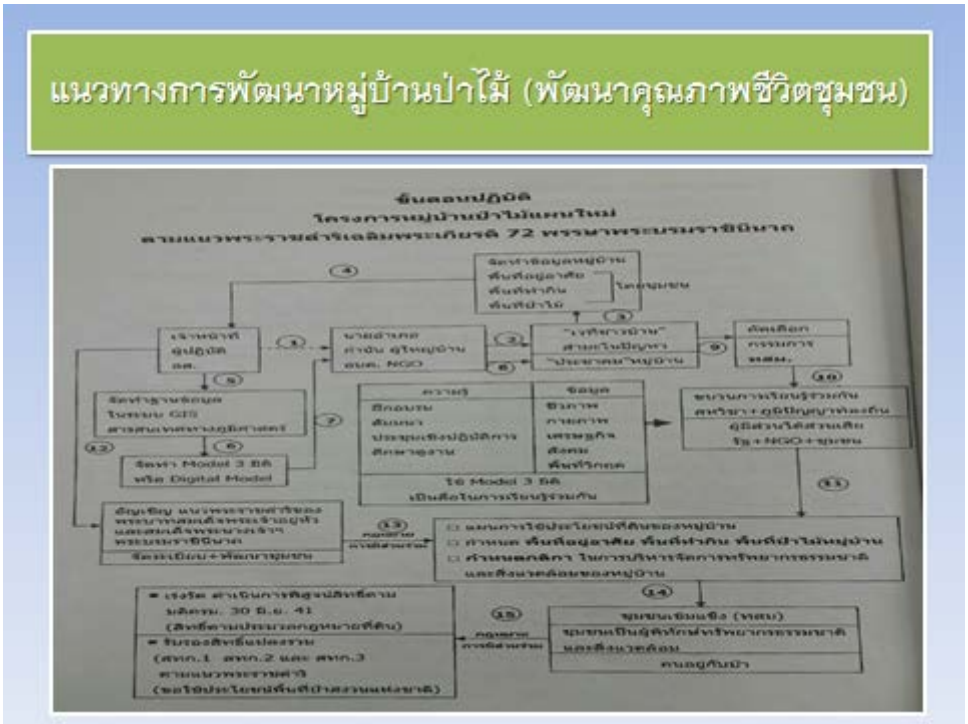

หมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ใช้แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมี <u>หลักคิด</u> มีความความรู้ มีคุณคุณธรรม เหมาะสมกับฐานะ และกำลังตนเอง <u>หลักทำ</u> โดยใช้บันได 9 ขั้น ได้แก่ มีอาหารกิน ,มีที่อยู่อาศัย ,มีของใช้ส่วนตัวและครัวเรือนที่จำเป็น ,มีสิ่งแวดล้อมได้รับระดับบ้านที่ได้รับการฟื้นฟูและจนมีความสะอาดและไร้มลพิษ ,ทำบุญ ,ทำทาน ,เก็บรักษา ,นำไปขาย มีรายได้ และสามารถสร้างเครือข่าย (โดยมีภูมิคุ้มกัน ให้เกิดความยั่งยืนไปชั่วลูกชั่วหลาน) (สถาบันเศรษฐกิจพอเพียง และมูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ ,2557)

หมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ใช้แนวทางระบบวนเกษตร (ปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 ประการ และ ปลูกป่าผสมผสาน 5 เรือนยอด) ,กสิกรรมธรรมชาติ สู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียง ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ (สถาบันเศรษฐกิจพอเพียง และมูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ ,2557)

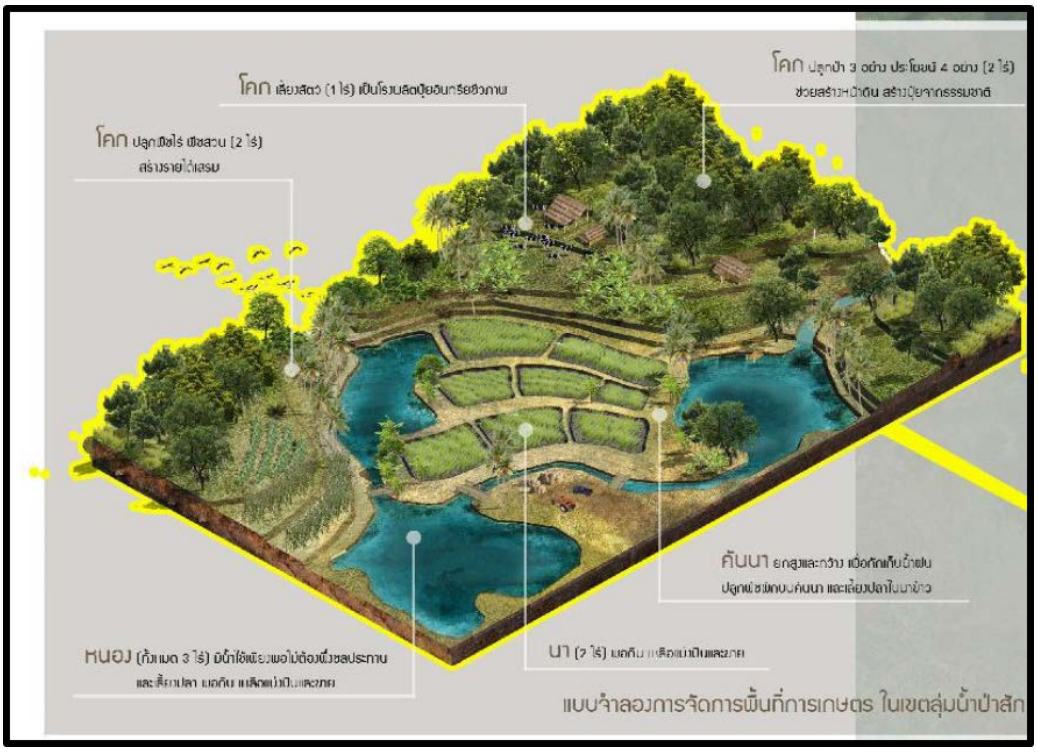

ที่มา :สถาบันเศรษฐกิจพอเพียง และมูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ ,2557

เป็นการจัดการระบบนิเวศลุ่มน้ำ(ดิน น้ำ ป่า และคน) แบบมีส่วนร่วมเพื่อการใช้ประโยชน์ที่สมดุล และยั่งยืน ในพื้นที่รับผิดชอบ (ระบบวนเกษตร ปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ ประการกสิกรรมธรรมชาติ สู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียง ที่สามารถพึ่งพาตนเองได้)

ที่มา :สถาบันเศรษฐกิจพอเพียง และมูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ ,2557

“สทก.” “สิทธิทำกิน” นี้ถ้าให้เป็นตัวบุคคล เขาก็เอาไปขาย จึงนึกว่าจะต้องทำให้เป็นของหมู่บ้าน หรือกลุ่มที่หมู่บ้าน เป็นหมู่บ้านสหกรณ์ มีหัวหน้า มีกรรมการ แล้วก็มีองค์การหน่วยหนึ่งหน่วยใด เข้าไปช่วย.....ให้กำหนดเขตหมู่บ้านนั้นๆ เขตที่ทำกิน รวมทั้งเขตป่าไม้ใช้สอยด้วย ให้กำหนดอย่างนั้นให้อยู่ในควบคุม (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช)

“สทก.” นั้นขายไม่ได้ เพราะถ้าบุคคลใดไม่อยู่ที่นั้นก็ไม่มีสิทธิ ถ้าไม่ได้ทำกินก็ไม่มีสิทธิทำกิน เรียกว่าเป็นสิทธิของหมู่บ้านหรือกรรมการหมู่บ้าน ตั้งตัวขึ้นมาได้ ถ้ามีกฎหมายขึ้นมารองรับ ก็เป็นของหมู่บ้านสหกรณ์หรือกลุ่ม เขาก็เป็นเจ้าของร่วม แล้วต่อไปกรรมการกลุ่มหรือกรรมการสหกรณ์นั้นก็จะทำใบจำลองจาก สทก. ของหมู่บ้านนั้นเป็นรายบุคคลให้คล้ายโฉนดหรือ น.ส.3 ให้แต่ละคนที่ทำกินตรงนั้นๆ ทำแผนที่ให้ดูด้วย ครั้งแรก ยังคงเป็นป่าสงวนบริหารอยู่ในกฎเกณฑ์ของป่าสงวนและป่าไม้ให้สิทธิทำกินต่อไป เมื่อโครงการขยายดีขึ้นแล้ว หมายความว่าตรงไหนที่ทำนาไว้ก็จำแนกออกมาเป็นที่นา ตรงไหนทำไร่ได้ก็จำแนกออกเป็นที่ทำไร่ ตรงไหนที่ควรปลูกป่า 3 อย่าง ชนิดใดก็จำแนกเป็น “ป่า 3 อย่าง” ชนิดนั้น และส่วนไหนจะต้องเป็นที่ทำทรัพยากรน้ำ ซึ่งบางทีก็ต้องเข้าไปอยู่กับป่าสงวนเหมือนกัน คือ ทำเขื่อนอยู่ข้างนอกป่าสงวนแต่จะท่วมเข้าไปป่าสงวนก็ต้องถือว่าอยู่ในเขต สทก. เหมือนกัน(กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช)

“หมู่บ้านป่าไม้ (แผนใหม่)”ให้ประชาชนอยู่ได้ และในที่สุดก็เป็นการรักษาป่าไม้ให้ดี เป็นการรักษาต้นน้ำลำธารให้ดี และทำให้เพิ่มที่ทำกิน ให้ประชาชนอยู่ดีกินดีตามเป้าหมาย (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช)

หมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ยังใช้แนวทางตามพระราชดำริไปขยายผลดำเนินการในพื้นที่รับผิดชอบ ดังนี้

พระราชดำริสมเด็จย่าให้แนวทางปลูกป่าตามตำราแม่ฟ้าหลวง โดยพระองค์ฯทรงกังวลพระหฤทัยว่า หากยึดที่ดินชาวบ้านมาปลูกป่าแล้วเขาจะเอาอะไรกินและมีรับสั่งว่า “ทำอย่างไรไม่ให้ชาวบ้านเดือดร้อน” มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯจึงเกิดความคิดเรื่อง การปลูกป่าเศรษฐกิจ “ปลูกป่า” คือ การฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมให้อุดมสมบูรณ์ใหม่อีกครั้ง ส่วน “ปลูกคน”นั้นครอบคลุมความหมายหลายมิติ ประการแรก คือ การสร้างโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับคนยากจนและขาดโอกาส

พระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชประสงค์จะให้คนอยู่ร่วมกับป่า ได้อย่างพึ่งพาอาศัยกันนั้น กับทั้งความห่วงใยที่ทรงมีต่อพสกนิกร ไม่ต้องการให้พสกนิกรของพระองค์ต้องเกิดความทุกข์ยากลำบากเพราะความแห้งแล้ง อันเกิดจากทรัพยากรป่าไม้ถูกทำลาย ดังเราจะได้เห็นว่าพระองค์ท่านทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่เสมอ และกับการที่ทุกคนได้ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ป่าไม้ให้น้ำให้ชีวิต พระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี ให้สร้างป่า สร้างรายได้ พระองค์ฯทรงห่วงใยราษฎรบนพื้นที่สูงที่เป็นพื้นที่ป่าต้น

น้ำลำธาร แต่เนื่องจากปัจจุบันสภาพป่าต้นน้ำลำธารถูกบุกรุกทำลาย ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ จึงพระราชทานแนวทางการพัฒนา การฟื้นฟูป่าต้นน้ำ โดยการปลูกไม้หลายๆระดับหลายๆชนิด ทั้งไม้เรือนยอดสูง ลดหลั่นกันลงมา ให้มีความเป็นป่า ปลูกป่าร่วมกับพืชเศรษฐกิจ เพื่อให้ชาวบ้านสามารถสร้างรายได้ และทำให้มีป่าไม้เพิ่มมากขึ้นอีกทางหนึ่ง เป็นโครงการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารในลักษณะผสมผสาน กิจกรรมปลูกไม้ป่าเป็นไม้ประธานและปลูกไม้เศรษฐกิจเป็นพืชควบเพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าและช่วยชาวบ้านให้มีรายได้จากพืชควบอย่างเกื้อกูล

การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วมเพื่อการใช้ประโยชน์ที่สมดุลและยั่งยืน ได้เป็นการสนับสนุนการจัดทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resources Management - NRM) มุ่งที่จะส่งเสริมการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและความเป็นอยู่ของชุมชนในพื้นที่ให้ดีขึ้น โดยเป็นการดำเนินงานร่วมกันของส่วนที่เกี่ยวข้องของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในและนอกพื้นที่ ในการแสวงหาแนวทางที่จะบรรลุเป้าหมายของการอนุรักษ์ และตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างยุติธรรมและสมดุล ตามนโยบายและเจตนารมณ์ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ พ.ศ. 2557 ให้สร้างมาตรฐานของการดำรงชีวิตของประชาชนในสังคมไทย ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 64/2557 เรื่อง การปราบปรามและการหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ข้อ 3 ภาคประชาชนและองค์กรชุมชนได้เข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการ และคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 66/2557 เรื่อง เพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปรามหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสภาวการณ์ปัจจุบัน ข้อ 2.1 การดำเนินการใดๆ ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้ยากไร้ ผู้ที่มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่ดินทำกิน ซึ่งได้อาศัยอยู่ในพื้นที่เดิมนั้นๆ ก่อนคำสั่งนี้มีผลบังคับใช้ และการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวนบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลร่วมทั้งมีส่วนร่วมในการส่งเสริมบำรุงรักษา และคุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามหลักพัฒนาที่ยั่งยืนตลอดจนควบคุมและกำจัดภาวะมลพิษที่มีต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน (ชดช้อย โสภณพาณิช, 2543) แผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ แผนงานยึดพื้นที่และชุมชนเป็นหลัก (Area - Community Approach) โดยให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางของการแก้ปัญหาในขอบเขตของกฎหมาย พัฒนาคุณภาพของคน พัฒนาองค์กรความรู้เน้นพัฒนาคนโดยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันทุกฝ่าย เจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตาม การตรวจสอบทุกกิจกรรม ควรมีส่วนร่วมทั้ง สังเกต บันทึก ประชุม ขั้นตอนการเก็บข้อมูล การเตรียมความพร้อมของบุคคล ร่วมกันพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติการผลิตการเกษตรและพัฒนาธุรกิจชุมชน (ปกรณ์ จริงสูงเนิน, ม.ป.พ.)

สภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยถูกทำลายในอัตราที่น่าวิตก ปี พ.ศ. 2551 พื้นที่ป่าของประเทศมีประมาณ 107 ล้านไร่ ในปี พ.ศ. 2555-56 พื้นที่ป่าของ

ประเทศมีประมาณ 102 ล้านไร่ พื้นที่ป่าลดลงถึงประมาณปีละ 1 ล้านไร่ เฉลี่ยลดลงประมาณวันละ 2,729 ไร่ (กรมป่าไม้, 2557)

นโยบายรัฐบาล ข้อ 9 รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ข้อ 9.2 ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน สร้างโอกาสในการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม เพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความมั่นคงทางด้านอาหาร และการพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งให้การคุ้มครองเพื่อให้เกิดความปลอดภัยทางชีวภาพ และ ข้อ 9.3 ในระยะต่อไปพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดิน และการแก้การบุกรุกที่ดินของรัฐโดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ พื้นที่ใดสมควรให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ก็จะผ่อนผันให้ดำเนินการตามความจำเป็นโดยใช้มาตรการทางบริหารจัดการ มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และการปลูกป่าทดแทนเข้า ทั้งจะให้เชื่อมโยงกับการส่งเสริมการมีอาชีพและรายได้อื่นอันเป็นบ่อเกิดของเศรษฐกิจชุมชนต่อเนื่องเพื่อให้คนเหล่านั้นสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยที่ดินยังเป็นที่ดินของรัฐจะจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการจัดทำทะเบียนผู้ถือครองที่ดินในที่ดินของรัฐ ปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการที่ดินของรัฐและเอกชนให้มีเอกภาพเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านที่ดินเร่งรัดการจัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้โดยไม่ต้องเป็นกรรมสิทธิ์ แต่รับรองสิทธิร่วมในการจัดการที่ดินของชุมชน เพื่อให้เป็นกลไกในการนำทรัพยากรที่ดินมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูง

แผนแม่บทแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้การบุกรุกที่ดินของรัฐ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปี 2557 <u>มีนโยบาย</u>การพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ <u>มีวิสัยทัศน์</u> “ประเทศไทยมีทรัพยากรป่าไม้อุดมสมบูรณ์ อันเป็นรากฐานการพัฒนาชาติให้มั่นคงยั่งยืน” <u>พันธกิจ</u> ข้อ 3.2.8 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานและกระบวนการทำงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพ <u>เป้าหมายหลัก</u> พิทักษ์รักษาป่าไม้ของประเทศให้มีความสมบูรณ์โดยให้มีพื้นที่ป่า อย่างน้อย 40 % ของประเทศ ภายใน 10 ปี <u>วัตถุประสงค์</u> ข้อ 3.4.1 เพื่อให้มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและยั่งยืน ภายใน 2 ปี <u>ยุทธศาสตร์</u> ข้อ 3.5.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ ปฏิรูประบบการพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ข้อ 3.5.3.1 ปรับปรุงระบบการพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ข้อ 5) ปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการป่าไม้ของกรมป่าไม้ให้อยู่ในรูปแบบการบริหารเชิงพื้นที่ (area approach) โดยกระจายอำนาจบริหาร งบประมาณ และบุคลากร สู่สำนักงานป่าสงวนแห่งชาติแต่ละแห่ง ข้อ 6) ให้ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการของกรมป่าไม้ ให้มีการจัดทรัพยากรป่าไม้อย่างบูรณาการ ข้อ 3.5.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ ฟื้นฟูและดูแลรักษาป่าไม้อย่างยั่งยืน ข้อ 3.5.4.3 ให้คนอยู่

กับป่าพึ่งพากันอย่างมีความสุข โดยส่งเสริมพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริในการดูแลทรัพยากรป่าไม้ ดูแลประชาชนและชุมชนในพื้นที่ป่าและพื้นที่รอบป่าให้มีพออยู่ พอกิน พอใช้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขเกื้อกูลกันระหว่างป่าคนอย่างยั่งยืน ,จัดทำโครงการเสริมรายได้ให้กับประชาชนและชุมชนที่อยู่ในพื้นที่และพื้นที่รอบป่า เช่นโครงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ โครงการเส้นศึกษาธรรมชาติ โครงการป่าสมุนไพร เป็นต้น และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการพัฒนาโครงสร้างความเป็นอยู่และรายได้ ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยส่งเสริมให้มีวิสาหกิจชุมชน และระบบสหกรณ์ ให้กับชุมชนในพื้นที่ป่าและพื้นที่รอบป่า <u>กลยุทธ์</u> ข้อ 4.3.3.8 ปรับปรุงระบบพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ข้อ 4.3.2.15 ให้คนอยู่กับป่าพึ่งพากันอย่างมีความสุข (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ,2557)

นโยบายของรัฐบาลมีเจตนารมณ์ที่จะให้ “คนอยู่ร่วมกับป่า” เป็นการแก้ไขปัญหาและลดความขัดแย้งระหว่างรัฐกับราษฎรที่อยู่อาศัยในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และพื้นที่ป่าอื่นๆที่กรมป่าไม้รับผิดชอบ โดยยึดหลัก<u>ธรรมมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของประชาชน</u> เน้นให้ความสำคัญและการสร้าง ความแข็งแกร่งให้กับราษฎรและชุมชนในพื้นที่ ตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถ รวมทั้งสร้างแรงจูงใจให้กับราษฎรและองค์กรท้องถิ่น มีความพร้อมเต็มใจ และให้ความร่วมมือกับภาครัฐและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงองค์กรพัฒนาเอกชนในการแก้ปัญหาในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ให้สามารถอำนวยประโยชน์ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมป่าไม้, 2545)

สำหรับ ดิน น้ำ ป่าไม้และชุมชนเป็นทรัพยากรที่เป็นองค์ประกอบหลักของต้นน้ำลำธารจะทำหน้าที่ได้สมบูรณ์หรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับว่าปัจจัยที่องค์ประกอบหลักเหล่านี้ (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2546) ระบบนิเวศลุ่มน้ำ ซึ่งประกอบด้วยสิ่งมีชีวิต ดิน น้ำ พืช และชุมชนเป็นองค์ประกอบกับพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบเมื่อมีสิ่งไปกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ย่อมให้เกิดผลกระทบต่อองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้องค์ประกอบในระบบนิเวศน์ลุ่มน้ำมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพราะฉะนั้นการจัดการดังกล่าวต้องมีการวางแผนจัดการที่ดีต้องมีเครื่องที่ชี้วัดที่ชัดเจนทั้งทางด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ

ลุ่มน้ำ เป็นพื้นที่รองรับปริมาณน้ำฝนที่ไหลไปรวมกันจากที่สูงไปสู่ที่ต่ำส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงลาดชัน มีป่าไม้ปกคลุม มีลำห้วยหลายสายอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำใช้แนวสันเขาเป็นแนวกำหนดเขตลุ่มน้ำแต่สาขาย่อย สามารถกำหนดขอบเขตได้อย่างชัดเจนในรูปทรัพยากรลุ่มน้ำ ทรัพยากรลุ่มน้ำ หมายถึง ทรัพยากรหรือสิ่งแวดล้อมที่อยู่ภายในลุ่มน้ำทั้งหมด ทั้งเป็นสิ่ง (แวดล้อม) ที่มีชีวิต สิ่ง (แวดล้อม) ที่มนุษย์สร้างขึ้น ทรัพยากรธรรมเหล่านี้จะอยู่ร่วมกันในแต่ละลุ่มน้ำ

ลุ่มน้ำเป็นระบบนิเวศ ลุ่มน้ำเป็นตัวควบคุมปัจจัยเข้าและปัจจัยออก ถ้าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเข้าและปัจจัยออกไม่สมดุลกัน จะทำให้เกิดการทำลายสภาพของลุ่มน้ำเกิดขึ้น เช่น พืชปกคลุมในพื้นที่ลุ่มน้ำเป็นตัวควบคุมน้ำตั้งแต่ฝนตกจนถึงน้ำระเหย ถ้ากรณีพืชปกคลุมในพื้นที่ลุ่มน้ำถูกทำลายหรือได้รับการกระทบกระเทือนจะทำให้พืชไม่สามารถควบคุมน้ำให้เป็นตามธรรมชาติ อาจทำให้สูญเสียมากขึ้นได้ เป็นต้น

สภาพปัญหาจากการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และพื้นที่ป่าไม้อื่นๆ มีหลายรูปแบบในอดีตจนถึงปัจจุบัน และมีแนวโน้มจะมีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ถ้าไม่มีแนวทางเพื่อป้องกันและรักษาและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนไว้ พื้นที่ป่าไม้น่าเหลืออยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้น่าลดน้อยลงในอนาคต (เนื่องจากการขอใช้ประโยชน์จากหน่วยต่างๆ ,สปก ,สทก และในอนาคตโฉนดชุมชน และรูปแบบอื่นๆที่จะเกิดขึ้นและมีอีกในอนาคต) ด้วยปัจจัยแรกของปัญหาในพื้นที่ป่าจริงๆส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับคน ทั้งเป็นตัวเจ้าหน้าที่เองรวมทั้งตัวชุมชน และอีกทั้งในพื้นที่ป่าไม้เองยังมีการจัดการแบบแยกส่วนทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก ไม่มีการประสานทั้งแนวคิด แนวทาง และแนวปฏิบัติร่วมกัน เจ้าภาพหลักทำหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบในพื้นที่ป่าไม้แบบองค์รวมทุกมิติยังมีประสิทธิภาพไม่ดีพอ

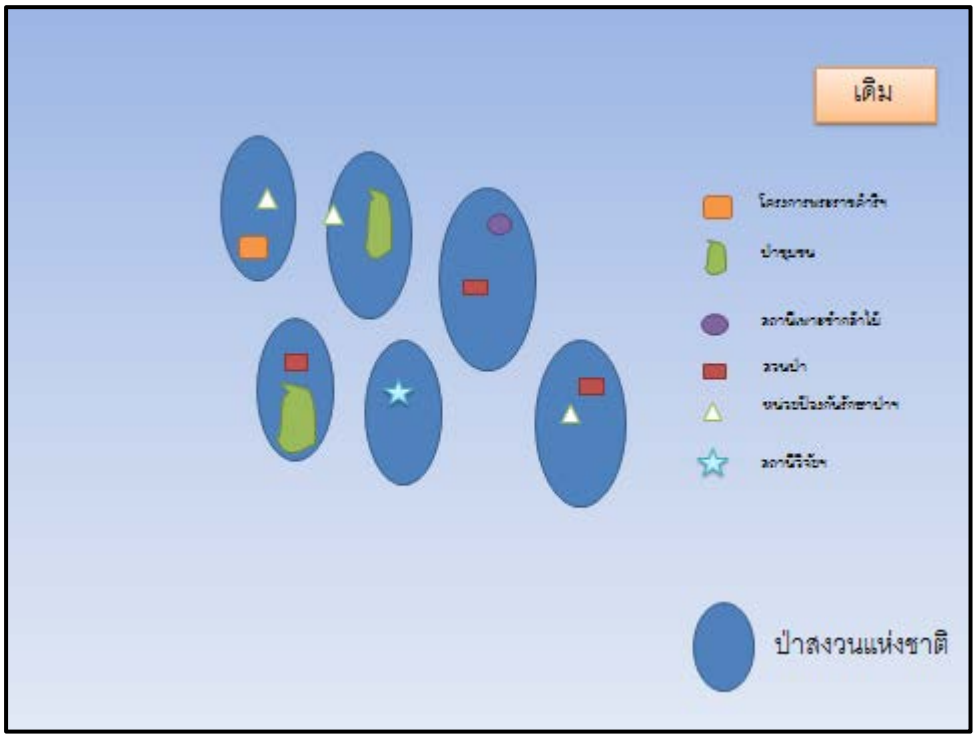

กรมป่าไม้จึงกำหนดแนวทางจัดการทรัพยากรป่าไม้ และทรัพยากรที่ดินป่าไม้ตามแผนแม่บทแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้การบุกรุกที่ดินของรัฐ และการบริหารจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปี 2557 ให้มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและยั่งยืน ภายใน 2 ปี ปฏิรูป/ ปรับปรุงระบบการพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้อยู่ในรูปแบบการบริหารเชิงพื้นที่ (area approach) โดยกระจายอำนาจบริหารงบประมาณ และบุคลากร สู่สำนักงานป่าสงวนแห่งชาติแต่ละแห่ง ให้ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการของกรมป่าไม้ ให้มีการจัดทรัพยากรป่าไม้อย่างบูรณาการ ให้คนอยู่กับป่าพึ่งพากันอย่างมีความสุข โดยส่งเสริมพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริในการดูแลทรัพยากรป่าไม้ ดูแลประชาชนและชุมชนในพื้นที่ป่าและพื้นที่รอบป่าให้มีพออยู่ พอกิน พอใช้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขเกื้อกูลกันระหว่างป่าคนอย่างยั่งยืน จัดทำโครงการเสริมรายได้ให้กับประชาชนและชุมชนที่อยู่ในพื้นที่และพื้นที่รอบป่า เช่นโครงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ โครงการเส้นศึกษาธรรมชาติ โครงการป่าสมุนไพร เป็นต้น และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการพัฒนาโครงสร้างความเป็นอยู่และรายได้ ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยส่งเสริมให้มีวิสาหกิจชุมชน และระบบสหกรณ์ ให้กับชุมชนในพื้นที่ป่าและพื้นที่รอบป่า และให้คนอยู่กับป่าพึ่งพากันอย่างมีความสุข โดยกรมป่าไม้บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้แบบบูรณาการเชิงพื้นที่ แบ่งพื้นที่ย่อยในการบริหารของระดับสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ให้มีพื้นที่เหมาะสมสามารถดูแลได้ทั่วถึง และให้มีเจ้าภาพรับผิดชอบชัดเจนในทุกมิติภารกิจการป่าไม้ ในลักษณะของพื้นที่กลุ่มป่าครอบคลุมพื้นที่ป่าไม้ และในเขตพื้นที่การปกครองทั้งหมดสามารถให้บริการประชาชนแบบครบวงจร (ONE STOP SERVICE) และSingle window งานด้านป่าไม้อีกทั้งสามารถให้บริการประชาชนครอบคลุมเขตการปกครองตั้งแต่ ระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับอำเภอ ในท้องที่ที่รับผิดชอบ โดยจัดแบ่งอยู่ในรูปแบบ “ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ” สังกัดสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1-13 และสาขาทุกสาขา

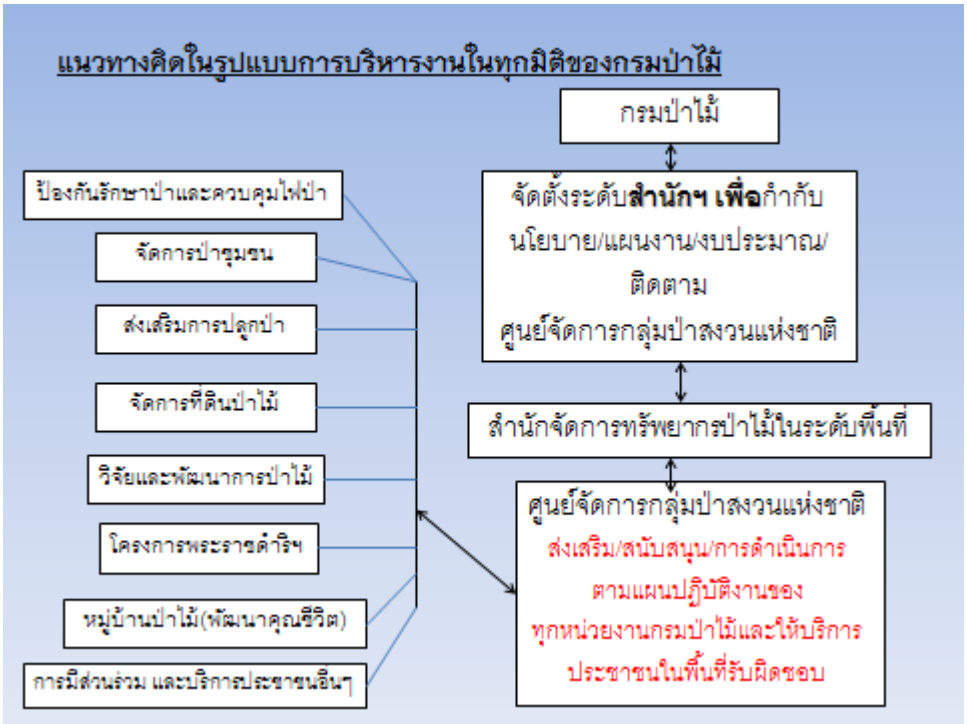
แนวทางคิดในรูปแบบการบริหารงานในทุกมิติของกรมป่าไม้
กรมป่าไม้
จัดตั้งระดับสำนักฯ เพื่อกำกับ
นโยบาย/แผนงาน/งบประมาณ/
ติดตาม
ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ในระดับพื้นที่
ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ
ส่งเสริม/สนับสนุน/การดำเนินการ
ตามแผนปฏิบัติงานของ
ทุกหน่วยงานกรมป่าไม้และให้บริการ
ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ
ป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า
จัดการป่าชุมชน
ส่งเสริมการปลูกป่า
จัดการที่ดินป่าไม้
วิจัยและพัฒนาการป่าไม้
โครงการพระราชดำริฯ
หมู่บ้านป่าไม้(พัฒนาคุณชีวิต)
การมีส่วนร่วม และบริการประชาชนอื่นๆ

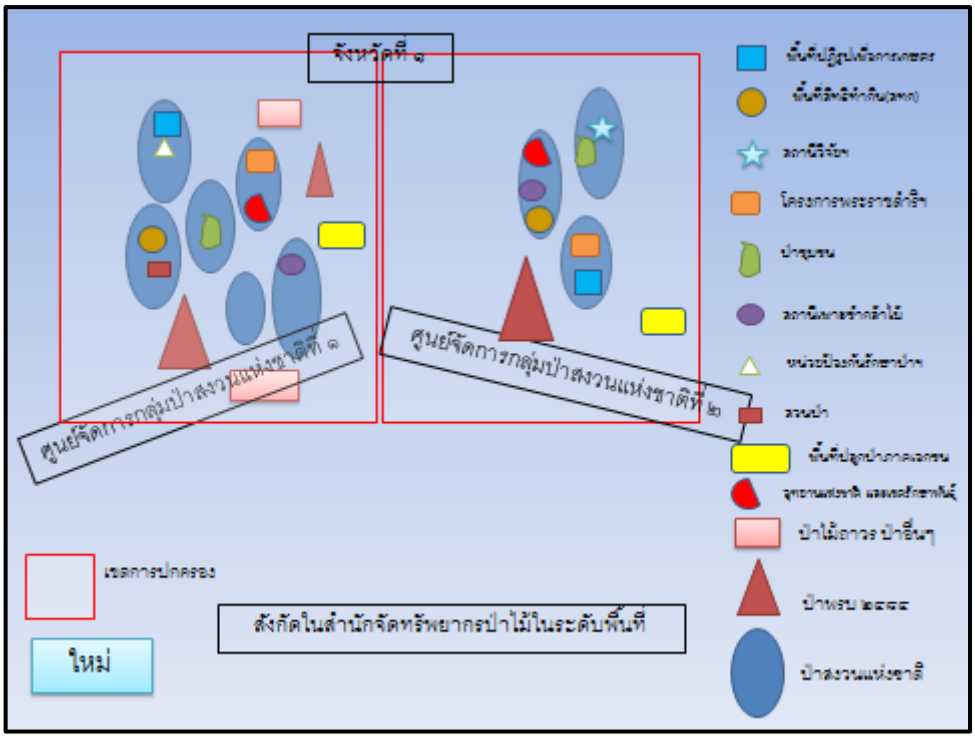
จังหวัดที่ ๑
ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติที่ ๑
ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติที่ ๒
เขตการปกครอง
สังกัดในสำนักจัดทรัพยากรป่าไม้ในระดับพื้นที่
ใหม่
โครงการพระราชดำริฯ
ป่าชุมชน
หน่วยป้องกันรักษาป่าฯ
ป่าไม้ถาวร ป่าอื่นๆ
ป่าสงวนแห่งชาติ

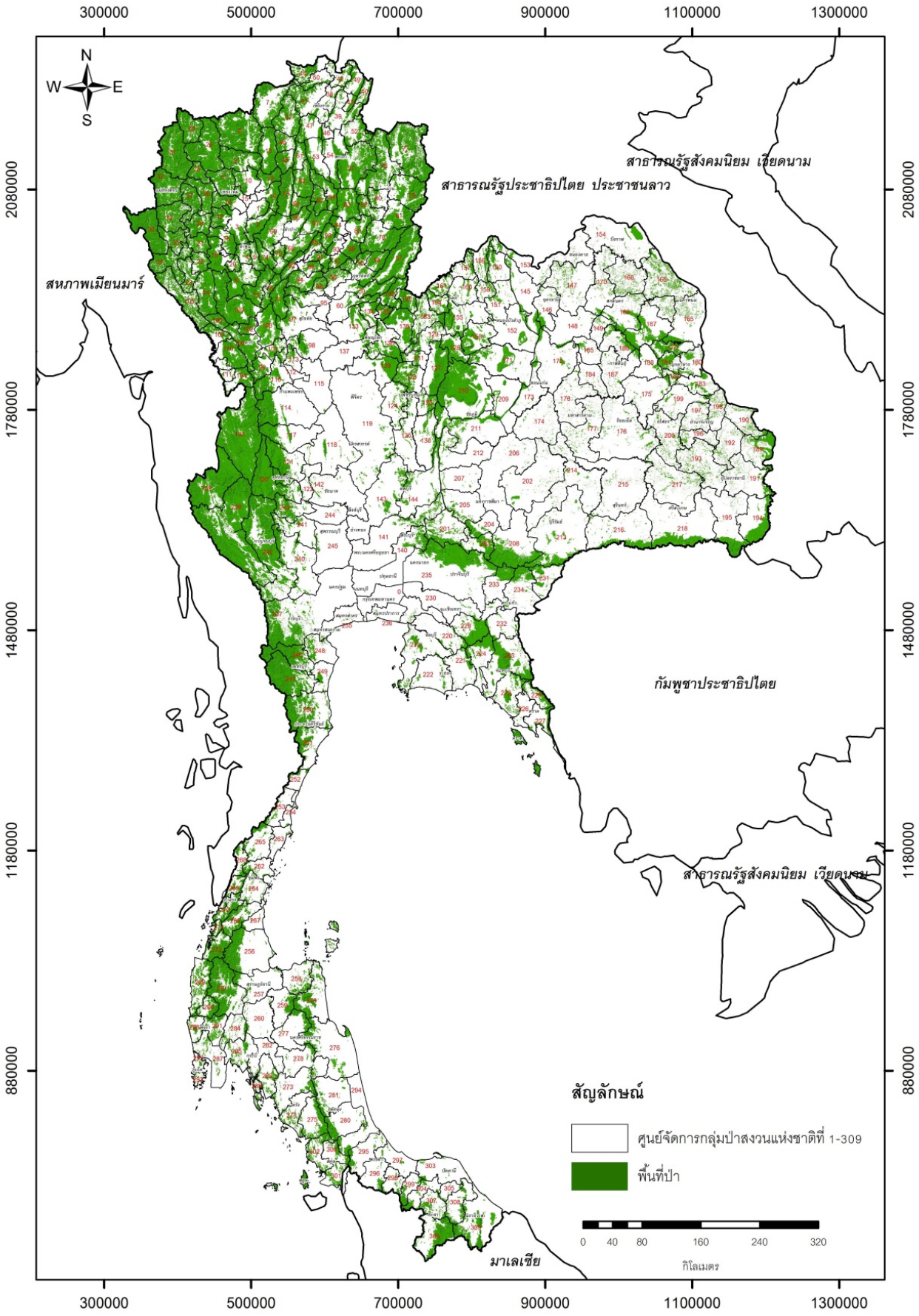
300000
500000
700000
900000
1100000
1300000
2080000
1780000
1480000
1180000
880000
N
W
E
S
สาธารณรัฐสังคมนิยม เวียดนาม
สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว
สหภาพเมียนมาร์
กัมพูชาประชาธิปไตย
สาธารณรัฐสังคมนิยม เวียดนาม
มาเลเซีย
สัญลักษณ์
ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติที่ 1-309
พื้นที่ป่า
0 40 80 160 240 320
กิโลเมตร

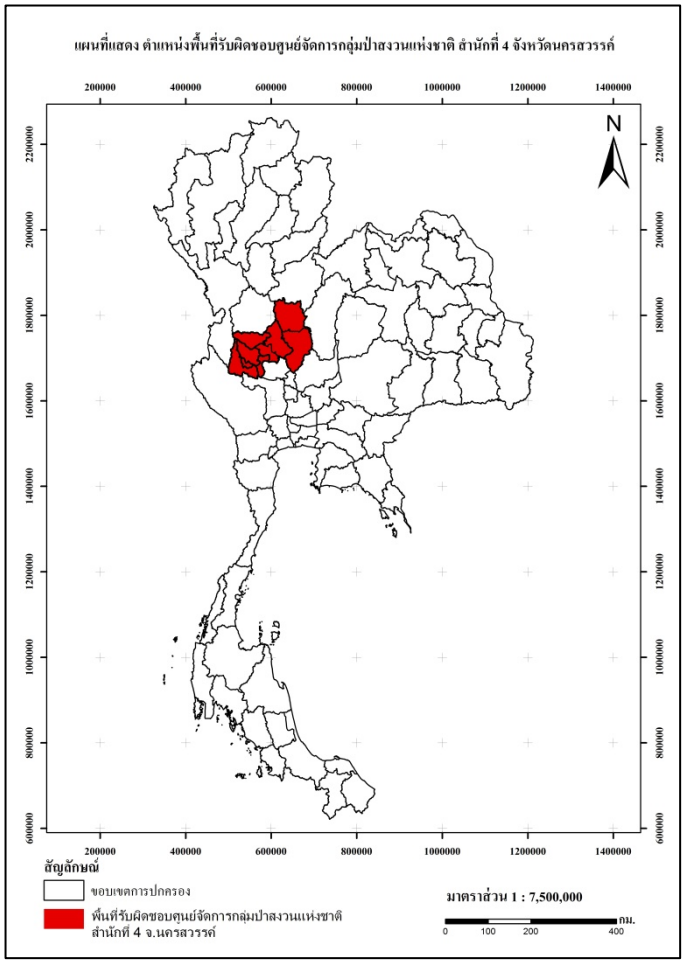
แผนที่แสดง ตำแหน่งพื้นที่รับผิดชอบศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ สำนักที่ 4 จังหวัดนครสวรรค์
N
สัญลักษณ์
ขอบเขตการปกครอง
พื้นที่รับผิดชอบศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ สำนักที่ 4 จ.นครสวรรค์
มาตราส่วน 1 : 7,500,000
กม.
0 100 200 400

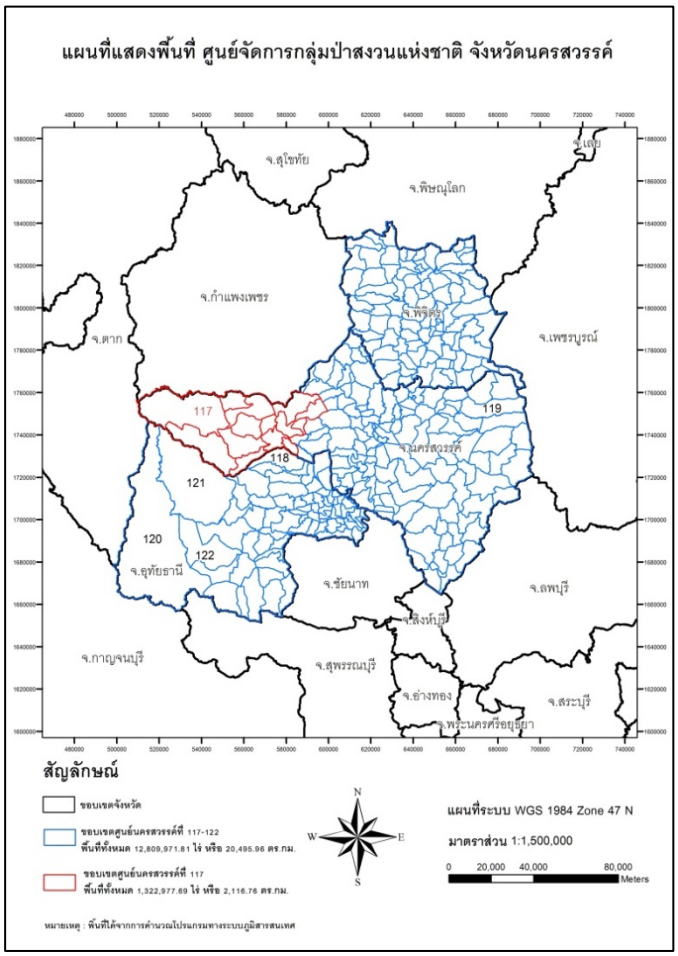
แผนที่แสดงพื้นที่ ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดนครสวรรค์
จ.สุโขทัย
จ.พิษณุโลก
จ.เลย
จ.กำแพงเพชร
จ.พิจิตร
จ.ตาก
จ.เพชรบูรณ์
117
119
จ.นครสวรรค์
118
121
120
122
จ.อุทัยธานี
จ.ชัยนาท
จ.ลพบุรี
จ.สิงห์บุรี
จ.กาญจนบุรี
จ.สุพรรณบุรี
จ.อ่างทอง
จ.สระบุรี
จ.พระนครศรีอยุธยา
สัญลักษณ์
ขอบเขตจังหวัด
ขอบเขตศูนย์นครสวรรค์ที่ 117-122
พื้นที่ทั้งหมด 12,809,971.61 ไร่ หรือ 20,495.96 ตร.กม.
ขอบเขตศูนย์นครสวรรค์ที่ 117
พื้นที่ทั้งหมด 1,322,977.60 ไร่ หรือ 2,116.76 ตร.กม.
หมายเหตุ : พื้นที่ได้จากการคำนวณโปรแกรมทางระบบภูมิสารสนเทศ
N
W
E
S
แผนที่ระบบ WGS 1984 Zone 47 N
มาตราส่วน 1:1,500,000
0 20,000 40,000 80,000
Meters

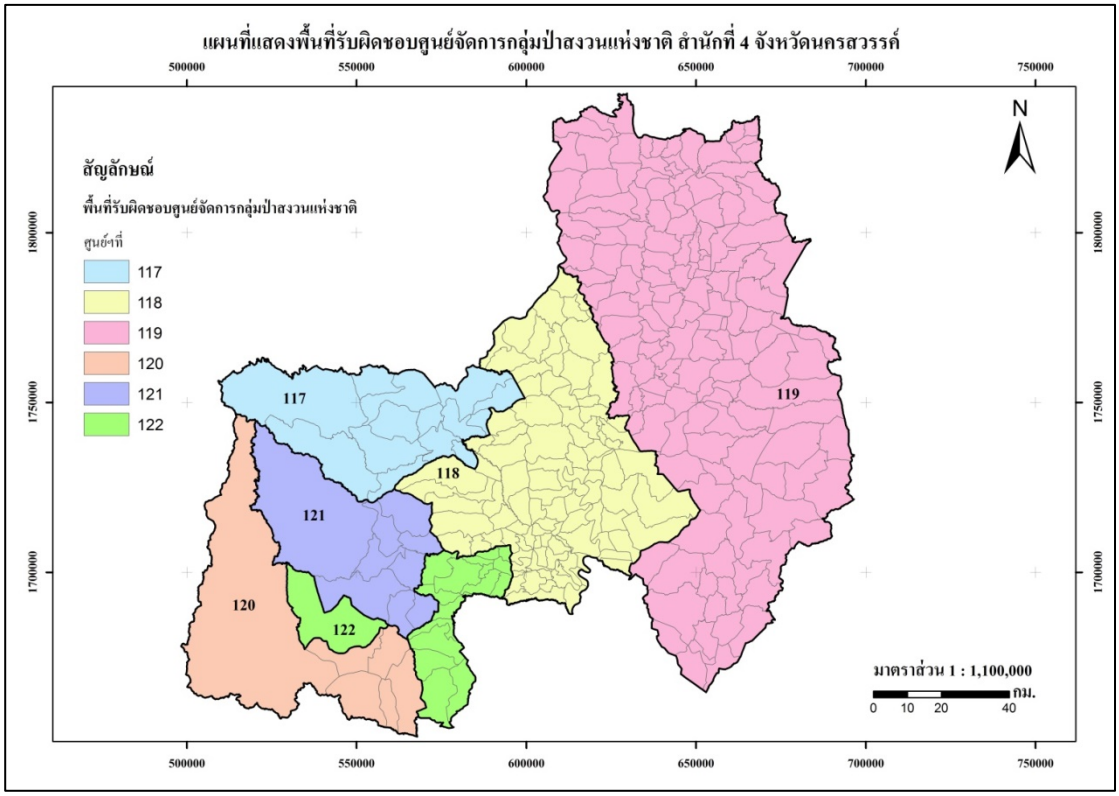
แผนที่แสดงพื้นที่รับผิดชอบศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ สำนักที่ 4 จังหวัดนครสวรรค์
500000
550000
600000
650000
700000
750000
1800000
1750000
1700000
N
สัญลักษณ์
พื้นที่รับผิดชอบศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ
ศูนย์ที่
117
118
119
120
121
122
117
118
119
120
121
122
มาตราส่วน 1 : 1,100,000
0 10 20 40
กม.

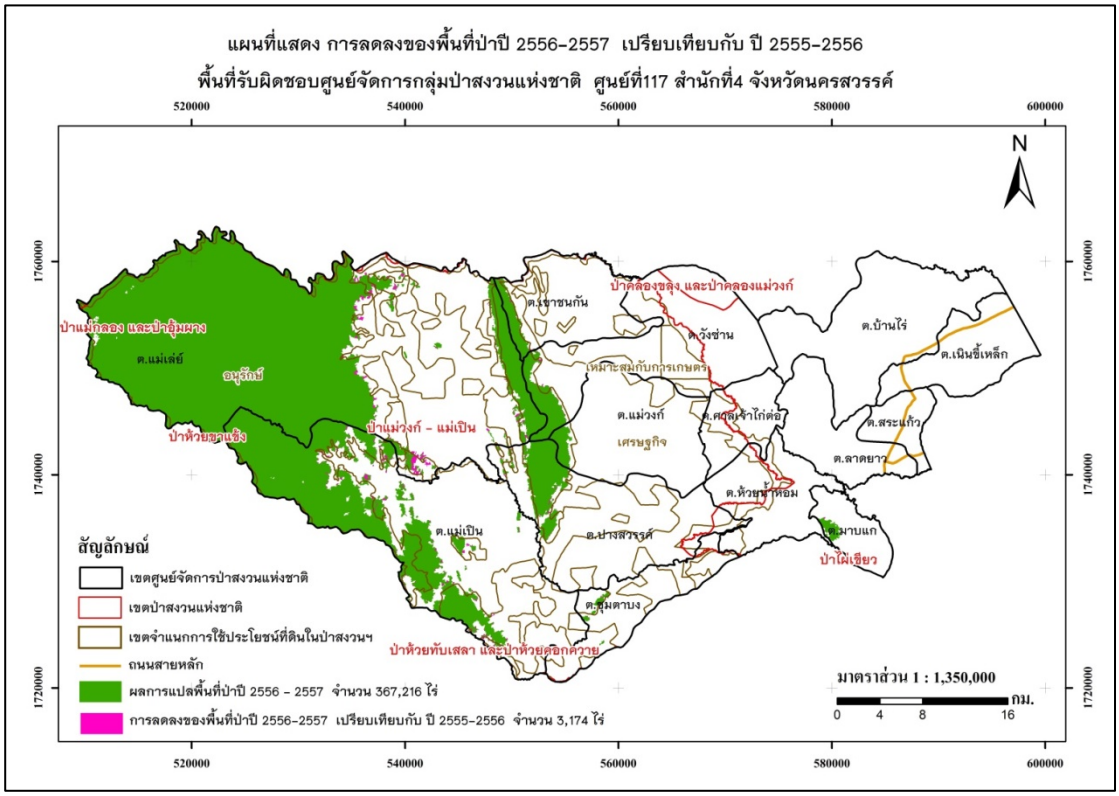
แผนที่แสดง การลดลงของพื้นที่ป่าปี 2556-2557 เปรียบเทียบกับ ปี 2555-2556
พื้นที่รับผิดชอบศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ ศูนย์ที่117 สำนักที่4 จังหวัดนครสวรรค์
520000
540000
560000
580000
600000
1760000
1740000
1720000
N
ป่าแม่กลอง และป่าอุ้มผาง
ต.แม่เล่ย์
อนุรักษ์
ป่าห้วยขาแข้ง
ป่าแม่วงก์ - แม่เปิน
ต.แม่เปิน
ต.ขาชนกัน
ป่าคลองขลุง และป่าคลองแม่วงก์
ต.วังซ่าน
เหมาะสมกับการเกษตร
ต.แม่วงก์
เศรษฐกิจ
ต.เขาบ่าไก่ตอ
ต.บ้านไร่
ต.เนินขี้เหล็ก
ต.สระแก้ว
ต.ลาดยาว
ต.ห้วยน้ำหอม
อ.ท่าตะโก
อ.ท่าสวรรค์
ต.วังมหากร
ต.เขาทะนาบ
ป่าไผ่เขียว
ป่าห้วยทับเสลา และป่าห้วยอีโก้ควาย
สัญลักษณ์
เขตศูนย์จัดการป่าสงวนแห่งชาติ
เขตป่าสงวนแห่งชาติ
เขตจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในป่าสงวนฯ
ถนนสายหลัก
ผลการแปลพื้นที่ป่าปี 2556 - 2557 จำนวน 367,216 ไร่
การลดลงของพื้นที่ป่าปี 2556-2557 เปรียบเทียบกับ ปี 2555-2556 จำนวน 3,174 ไร่
มาตราส่วน 1 : 1,350,000
0 4 8 16
กม.

แผนที่แสดงศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติที่ 117 ป่าแม่วงก์-แม่เปิน จ.นครสวรรค์

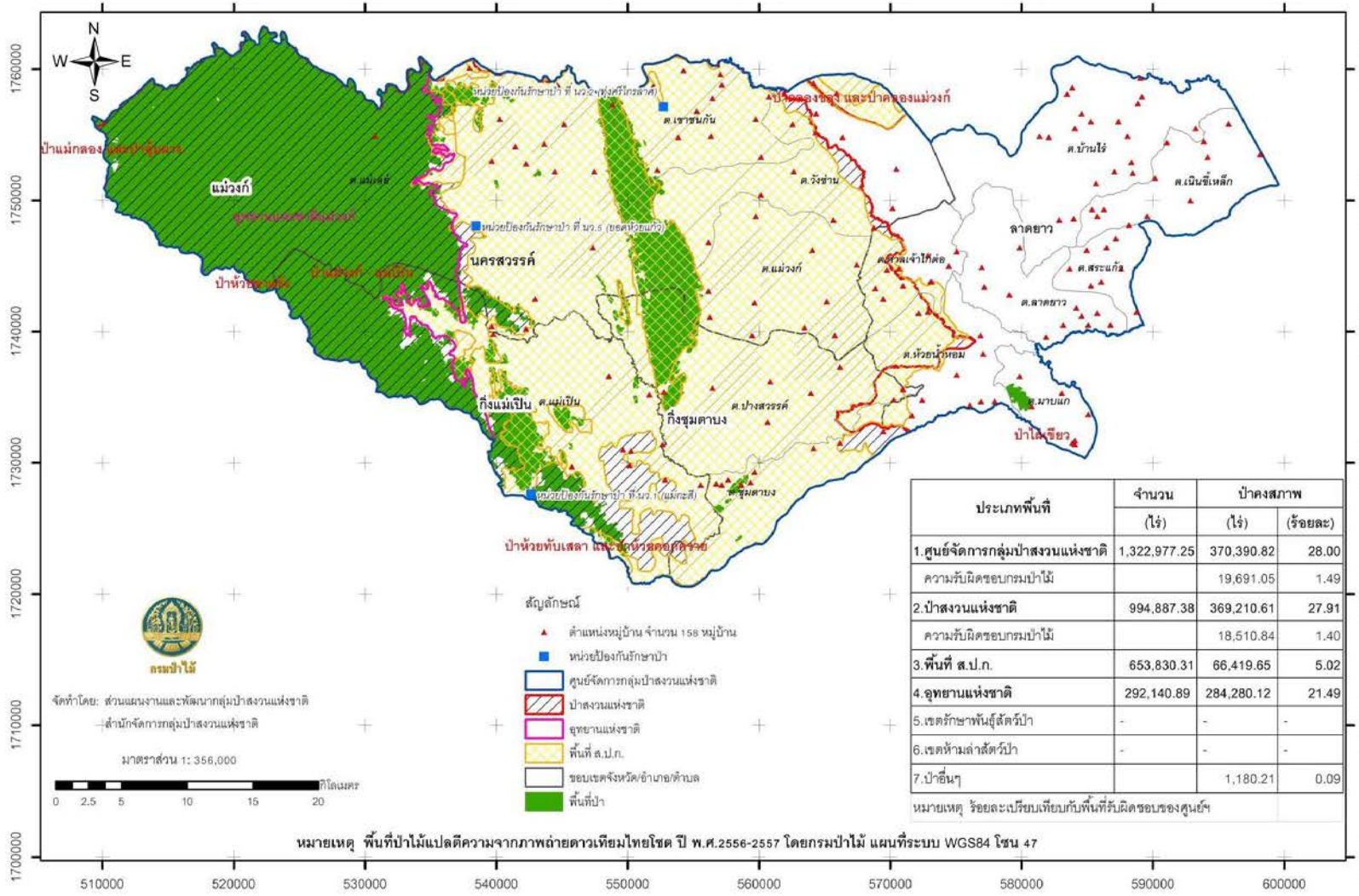

ประเภทพื้นที่	จำนวน	ป่าคงสภาพ	
	(ไร่)	(ไร่)	(ร้อยละ)
1.ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ	1,322,977.25	370,390.82	28.00
ความรับผิดชอบกรมป่าไม้		19,691.05	1.49
2.ป่าสงวนแห่งชาติ	994,887.38	369,210.61	27.91
ความรับผิดชอบกรมป่าไม้		18,510.84	1.40
3.พื้นที่ ส.ป.ก.	653,830.31	66,419.65	5.02
4.อุทยานแห่งชาติ	292,140.89	284,280.12	21.49
5.เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	-	-	-
6.เขตห้ามล่าสัตว์ป่า	-	-	-
7.ป่าอื่นๆ		1,180.21	0.09
หมายเหตุ ร้อยละเปรียบเทียบกับพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ฯ			

หมายเหตุ พื้นที่ป่าไม้แปลตีความจากภาพถ่ายดาวเทียมไทยโชต ปี พ.ศ.2556-2557 โดยกรมป่าไม้ แผนที่ระบบ WGS84 โซน 47

พอสรุปเป้าหมายจำนวนประชาชนที่จะได้การบริการด้านการป่าไม้จากกรมป่าไม้ ภายใต้การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วม ทั้งหมดคาดว่าจำนวนประมาณ 32 ล้านคน ที่จะสามารถใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วม ก่อให้เกิดความสมดุล และยั่งยืนตลอดไปชั่วลูกชั่วหลาน

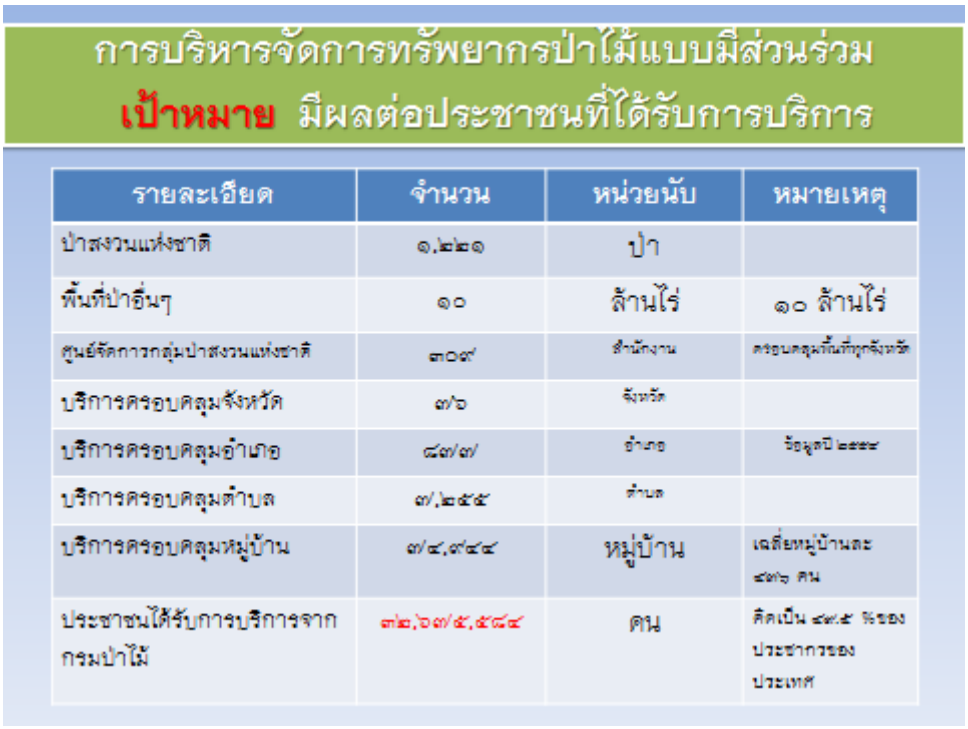

รายละเอียด	จำนวน	หน่วยนับ	หมายเหตุ
ป่าสงวนแห่งชาติ	๑,๒๒๑	ป่า	
พื้นที่ป่าอื่นๆ	๑๐	ล้านไร่	๑๐ ล้านไร่
ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ	๓๐๙	สำนักงาน	ครอบคลุมพื้นที่ทุกจังหวัด
บริการครอบคลุมจังหวัด	๗๖	จังหวัด	
บริการครอบคลุมอำเภอ	๘๗๗	อำเภอ	ข้อมูลปี ๒๕๕๔
บริการครอบคลุมตำบล	๗,๒๕๕	ตำบล	
บริการครอบคลุมหมู่บ้าน	๗๔,๗๔๔	หมู่บ้าน	เฉลี่ยหมู่บ้านละ ๔๗๖ คน
ประชาชนได้รับการบริการจากกรมป่าไม้	๓๒,๖๗๕,๕๘๔	คน	คิดเป็น ๔๗.๕ ของประชากรของประเทศ

2. แนวคิด

<u>แนวคิด</u>

1.ด้วยแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนทั้งในและภายนอกกรมป่าไม้ มีหน่วยงาน และมีคนรับผิดชอบดูแลบริหารจัดการพื้นที่ป่าไม้ที่ชัดเจน

2.การแก้ปัญหาควรแก้ที่ต้นเหตุ คือ คน (ทุกภาคส่วน และชุมชนทุกคน) จะต้องร่วมกัน คิดร่วมวางแผน ร่วมทำ ร่วมใช้ประโยชน์แบบที่สมดุลและยั่งยืน (ในระบบนิเวศลุ่มน้ำประกอบด้วยปัจจัย 4 ด้าน คือ 1.ดิน 2.น้ำ 3.คนแรงงาน 4.ป่าไม้)

3.รูปแบบ แนวทางที่ดี คือ การบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วม (Participatory Management)

4.สามารถรักษาพื้นที่ของรัฐ คงอยู่เป็นทรัพย์สินของคนไทยทุกคน เพื่อรักษาพื้นที่ป่าไม้ไว้ได้ และมีการใช้ประโยชน์เกิดความสมดุล ยั่งยืน

แนวคิด

ปัญหาการใช้ทรัพยากรเป็นเรื่องที่มีความสลับซับซ้อนระหว่าง ความจำเป็นที่ต้องมีฐานทรัพยากรที่ดำรงระบบนิเวศน์ที่สมบูรณ์ที่จะเอื้อการดำรงชีวิตทั้งของท้องที่ของลุ่มน้ำและภูมิภาคต้องอาศัยสำหรับวิถีชีวิต ปัญหาที่เกิดขึ้นที่เน้นการใช้ทรัพยากรอย่างเข้มข้นเพื่อรองรับความจำเป็นในวิถีชีวิตของผู้คน จึงต้องพิจารณาจากระบบความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงระหว่าง (1) ศักยภาพและข้อจำกัดของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละลุ่มน้ำ (2) การพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการผลิตและวิถีชีวิต และ (3) การจัดการที่ตัวทรัพยากรและระบบการพึ่งพิงทรัพยากรด้วยกลไกการจัดการที่เป็นของรัฐและองค์กรเอกชน ของกลุ่มองค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชนและหน่วยงานบริหารส่วนท้องถิ่น

ที่ผ่านมาปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นเพราะมีการคิดและปฏิบัติแบบแยกส่วน เช่นดำเนินการกับฐานทรัพยากรโดยไม่เชื่อมโยงกับระบบการผลิต หรือแม้แต่ที่ฐานทรัพยากรก็แยกส่วนพิจารณาเฉพาะป่าที่เห็นเป็นต้นไม้ ไม่เชื่อมโยงกับระบบนิเวศที่รวมถึงดิน น้ำ และความหลากหลายทางชีวภาพด้วย หรือในการใช้มาตรการ กลยุทธ์ก็จะยึดแนวทางเดียว เช่นใช้กฎหมาย ใช้กฎชุมชน ใช้เรื่องสิทธิ์ ใช้เรื่องประโยชน์ ใช้เทคโนโลยี ใช้ภูมิปัญญา ฯลฯ ทั้งหมดนอกจากจะไม่สามารถแก้ปัญหาได้แล้วกลับยิ่งก่อให้เกิดข้อขัดแย้งมากขึ้นไปอีก

ดังนั้นแนวคิดที่สำคัญที่โครงการนี้ ยึดปฏิบัติคือ การให้นิเวศน์ธรรมชาติกับนิเวศน์มนุษย์อยู่ร่วมกันได้หรืออีกนัยยะหนึ่งคือ คนกับป่าอยู่ด้วยกันอย่างพึ่งพาซึ่งกันและกันในรูปแบบที่นำความยั่งยืนไปสู่ฐานทรัพยากรและการผลิต/วิถีชีวิต

แต่แนวคิดดังกล่าวแม้จะถูกต้องอย่างไรก็ตามจะมีความเป็นอุดมคติสูง หากไม่มีการพิจารณาแนวปฏิบัติที่สำคัญที่ตามมาก็คือ (1) ต้องพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับลุ่มน้ำของฐานทรัพยากรระบบการผลิตและระบบการจัดการมาเป็นโจทย์ (2) สร้างองค์ความรู้ ระบบข้อมูลและการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย เพื่อนำไปสู่ (3) การจัดการร่วมกัน (Co-Management) หรือจัดการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) โดยเพิ่มบทบาทของกลุ่มองค์กรในชุมชน ในเครือข่ายลุ่มน้ำให้เข้มแข็งและปรับบทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภาครัฐและเอกชนให้เป็นผู้ร่วมคิด ร่วมดำเนินงานและสนับสนุนให้องค์กรในพื้นที่ ปฏิบัติงานตามแผนงาน/กิจกรรมที่เป็นฉันทานุมัติร่วมกัน

ในขั้นดำเนินงานโครงการจึงได้ใช้กรอบคิดเชิงยุทศาสตร์เพื่อเชื่อมโยงระหว่างจุดมุ่งหมาย (Goal) กับวัตถุประสงค์/แผนงาน ปรากฏในแผนภูมิที่ 1 ดังนี้

กรอบคิดเชิงยุทธศาสตร์:
ความเชื่อมโยงระหว่างจุดมุ่งหมาย (Goals) กับวัตถุประสงค์/แผนงาน

แผนภูมิที่ 1 กรอบคิดเชิงยุทธศาสตร์: ความเชื่อมโยงระหว่างจุดมุ่งหมาย (Goals) กับวัตถุประสงค์/ แผน

และการจัดการแบบมีส่วนร่วมควรจะมีรูปแบบกลไกการบริหารงานที่แบ่งเป็นฝ่ายสนับสนุนทางวิชาการ ฝ่ายสนับสนุนด้านการประสานงาน ฝ่ายสนับสนุนด้านการปฏิบัติงาน มีคณะอำนวยการ คณะอนุกรรมการ คณะที่ปรึกษา มีผู้ปฏิบัติงานตามโครงการ ที่มาจากองค์กรภาคี โดยทั้งหมดจะต้องทำให้กลไกการจัดการ/ฝ่ายปฏิบัติการในพื้นที่คือ กลุ่มองค์กรชุมชน คณะกรรมการ เครือข่ายลุ่มน้ำมีความเข้มแข็ง ตามแผนภูมิที่ 2

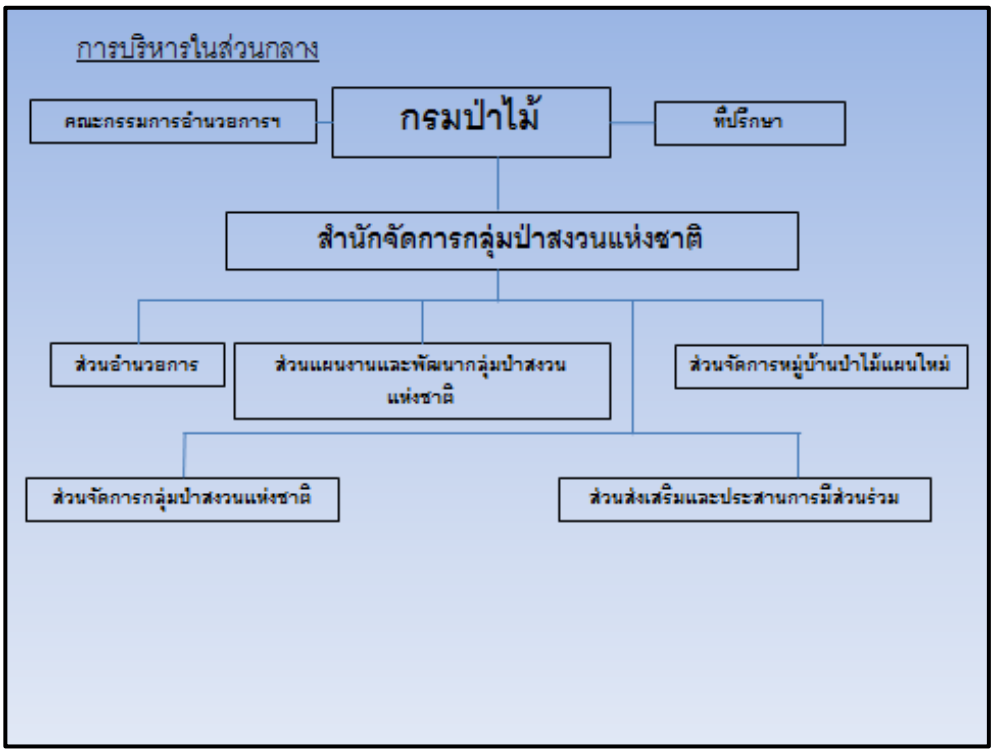

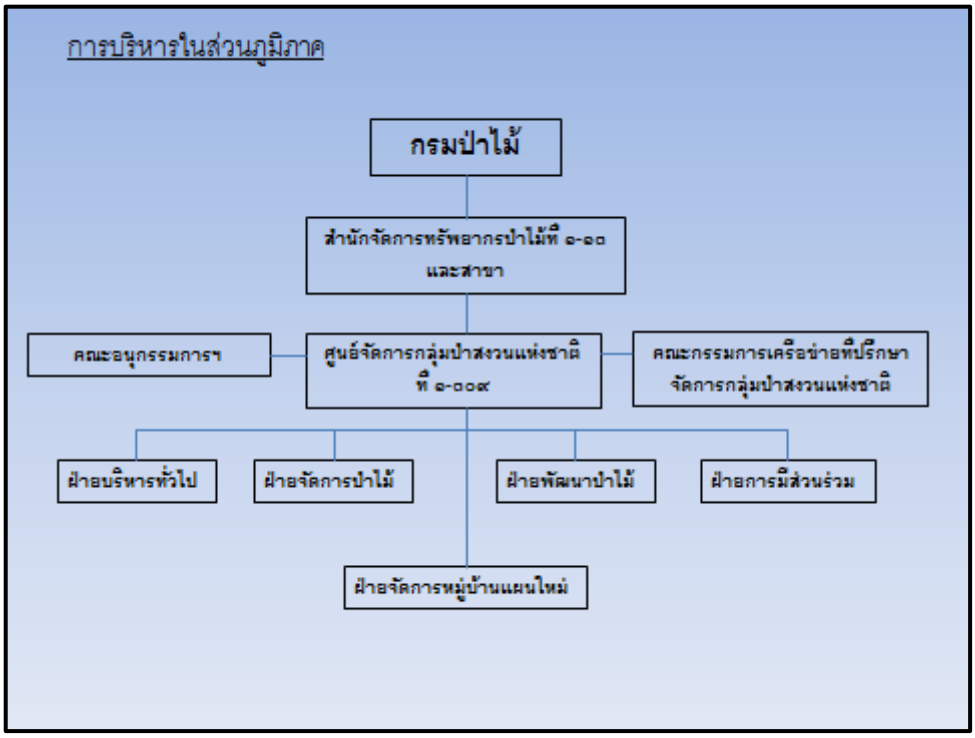

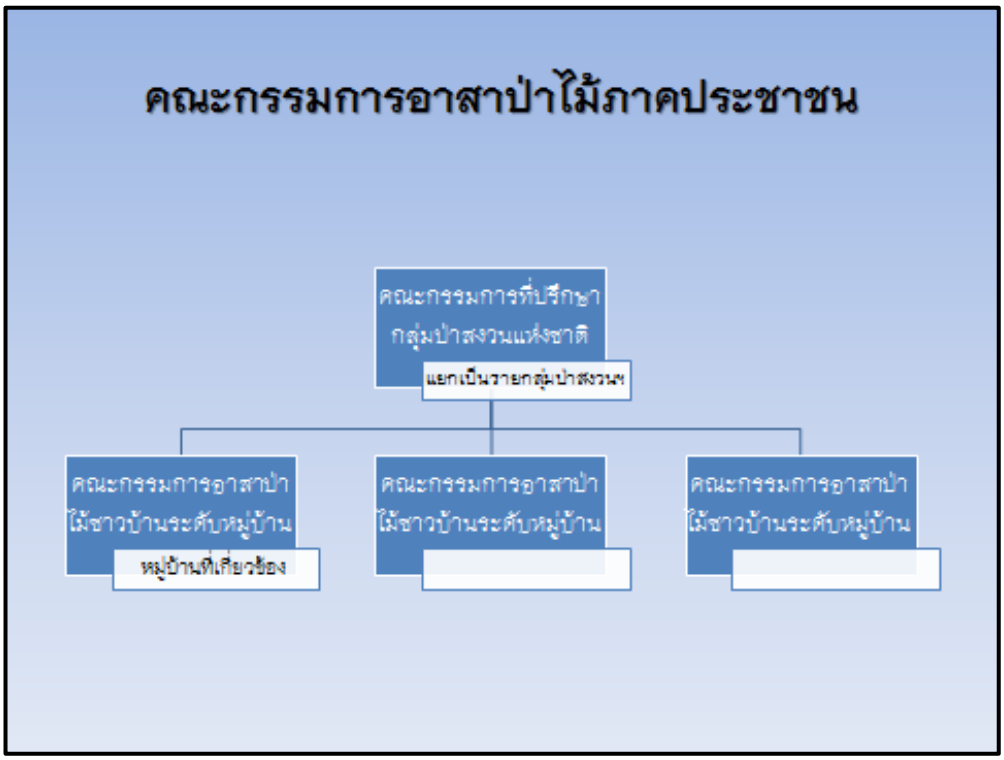

แผนภูมิที่ 2 รูปแบบกลไกการบริหารงาน “แบบจัดการร่วม”

3. วิสัยทัศน์

จากแนวคิดยุทธศาสตร์ แนวทางการปฏิบัติและกลไกการจัดการแบบมีส่วนร่วมดังกล่าว ประกอบกับการประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและข้อจำกัดของพื้นที่และกลไก โครงการจัดการทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วม จึงกำหนดวิสัยทัศน์ ดังนี้ คือ

“การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้เชิงพื้นที่แบบมีส่วนร่วมเพื่อการใช้ประโยชน์ที่สมดุลและยั่งยืน”

เป็นโครงการที่ทำให้องค์กรท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง เกิดความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน ในการจัดการแก้ปัญหาที่เชื่อมโยง ระหว่างฐานทรัพยากรของลุ่มน้ำกับระบบการผลิต/วิถีชีวิตของชุมชน อันจะนำมาซึ่งความยั่งยืนของระบบนิเวศน์ลุ่มน้ำและระบบการผลิตของชุมชนในที่สุด บทเรียนจากโครงการจะนำไปสู่การเพิ่มยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

4. กลยุทธ์

มีกลยุทธ์ที่สำคัญ ประกอบไปด้วย

1. การมีส่วนร่วมขององค์กรภาคีและของชุมชน ตั้งแต่การประเมินสถานการณ์ปัญหาการ

กำหนดยุทธศาสตร์ แผนงานและกิจกรรม ตลอดจนการปฏิบัติงานและประเมินผล ซึ่ง ณ ปัจจุบัน ได้มีความร่วมมือขององค์กรภาคีจนถึงขั้นจัดทำแผนงานและกิจกรรมแล้ว และจะได้นำร่างเข้าร่วมเวทีกับคณะกรรมการฯในพื้นที่ต่อไป

2. การมองปัญหาแบบเชื่อมโยงเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างเป็นบูรณาการ ได้แก่ การโยงฐานทรัพยากร ระบบการผลิตและระบบการจัดการ (โปรดดูแผนภูมิที่ 1)

3. การใช้ฐานข้อมูลข้อเท็จจริงผ่านการผสมผสานระหว่างเทคโนโลยี (เช่น GIS) จากระดับมหภาคกับภูมิปัญญาความรู้ท้องถิ่นระดับจุลภาค เป็นกระบวนการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือในการจัดการทรัพยากร เป็นเครื่องมือในการวางแผนงานกิจกรรมติดตามประเมินผลตั้งแต่ระดับชุมชนลุ่มน้ำ อบต. จนถึงระดับนโยบายโดยมีความชัดเจนว่า ข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่ยอมรับร่วมกัน (Evidence-based) จะเป็นกุญแจสำคัญที่นำไปสู่การจัดการที่มีประสิทธิภาพและที่สำคัญเป็นการจัดการข้อขัดแย้งที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

4. การสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรชุมชนให้กับเครือข่ายลุ่มน้ำและอบต. เป็นกุญแจสำคัญอีกส่วนหนึ่งที่จะทำให้เกิดการจัดการแบบยั่งยืน โดยต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน อาศัยเวทีหลายเวที อาศัยการผสมผสานเทคโนโลยีกับภูมิปัญญาที่เหมาะสม

5. วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ สังคมและสภาพทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางแผน การดำเนินการและใช้เป็นระบบติดตามของการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สังคมและเศรษฐกิจ
2. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความแข็งแกร่งชุมชน ในการวิเคราะห์ปัญหา และวางแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม
3. จัดตั้งกลุ่ม/องค์กรชุมชนในรูปคณะกรรมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(อาสาป่าไม้ชาวบ้าน) 3 ระดับคือ ระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับลุ่มน้ำ ระดับป่าสงวนแห่งชาติ และระดับทั้งกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ และส่งเสริม/สนับสนุน/พัฒนาให้ชุมชนจัดให้กองทุนพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ไว้พัฒนาระบบนิเวศพื้นที่กลุ่มป่าสงวนแห่งชาตินั้น และการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของชุมชนในเขตที่พึ่งพาตนเองได้ในพื้นที่กลุ่มป่าสงวนแห่งชาตินั้น แบบให้พึ่งพาตนเองได้
4. สนับสนุนการพัฒนาอาชีพชุมชนที่เหมาะสมกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม อย่างยั่งยืน และมีความมั่นคงทางอาหาร แบบมีส่วนร่วม

ในแนวทางหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ตามแนวพระราชดำริ ที่ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ (ระบบวนเกษตร กสิกรรมธรรมชาติ สู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียง)

5. สนับสนุนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม โดยสนับสนุนการจัดทำแผนงานคุ้มครอง ฟื้นฟู บรรเทาผลกระทบทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน
6. สามารถจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและพื้นที่ป่าไม้อื่นๆให้เกิดความสมดุลและก่อเกิดความยั่งยืนของชุมชนอย่างมีส่วนร่วม
7. มีระบบติดตาม/นิเทศ/ประเมินผลสภาพทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม อย่างมีส่วนร่วม ให้เกิดเรียนรู้อย่างต่อเนื่องร่วมกัน

6. การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วม

การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วม โดยใช้ระบบนิเวศน์ลุ่มน้ำเป็นตัวกำหนดพื้นที่ดำเนินการ โดยขบวนการทางภูมิศาสตร์สารสนเทศในการจำแนกขอบเขตพื้นที่ระบบนิเวศน์ลุ่มน้ำสาขาย่อย เพื่อกำหนดชุมชนที่มีส่วนร่วมในระบบนิเวศน์ลุ่มน้ำสาขาย่อย นั้น ระดมความคิด แนวทฤษฎี การจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจในระบบนิเวศน์ลุ่มน้ำ จากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน นักวิชาการ และชุมชน จัดทำแผนปฏิบัติงานแบบบูรณาการทุกฝ่าย ในรูปแบบ “ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ” จำนวน 309 แห่ง โดยให้หลักวิชาการและกฎหมายเป็นตัวกำหนดอย่างชัดเจน การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วม ครอบคลุมพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ป่าตามพรบ ปี พุทธศักราช 2484 และป่าอื่นๆ และพื้นที่ครอบคลุมในเขตปกครองระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด คาดว่าประชาชนประมาณ 32 ล้านคน จะสามารถได้รับการบริการด้านการป่าไม้ทุกมิติทุกด้าน

8. ขั้นตอนการจัดทำแผน โครงการฯ

8.1 ในการวางแผนได้กำหนดกรอบแผนงานกิจกรรมเอาไว้ และได้พิจารณาองค์ประกอบของแผน กรอบดังกล่าว (ดูแผนภูมิที่ 3)

โดยร่วมกันพิจารณาในแต่ละระบบให้เห็นถึงส่วนประกอบที่สำคัญที่จะทำให้แต่ละระบบเกิดสัมฤทธิ์ผล จากนั้นได้นำเอาส่วนประกอบมาเรียบเรียงในรูปแบบของ Logical Framework ที่ปรากฏในเอกสารโครงการนี้

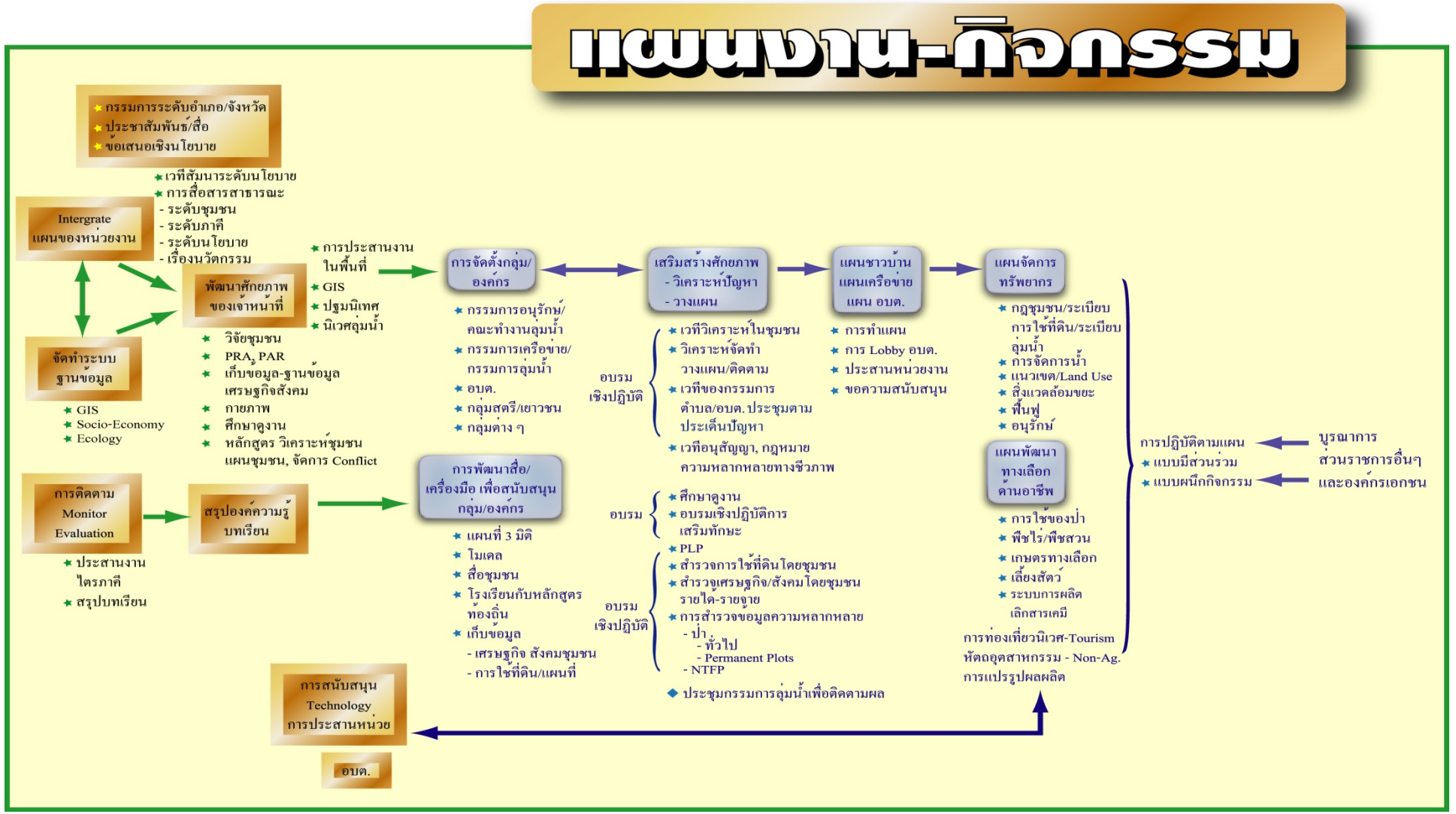

แผนภูมิที่ 3 แผนงานและกิจกรรม

เอกสารอ้างอิง

ชดช้อย โภณพาณิช. 2543. **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540**. กรุงเทพฯ: 144น.

ปกรณ์ จริงสูงเนิน. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์. **กรอบแนวคิด ด้านนโยบาย มาตรการ และแผนการพัฒนาความเข้มแข็งของสังคมชนบท เศรษฐกิจชุมชนและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยองค์กรชุมชนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: ส่วนป่าชุมชน สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้. 188น.

กรมป่าไม้, 2542. **สถิติการป่าไม้ของประเทศไทย 2542**. กรุงเทพฯ: ฝ่ายการพิมพ์ ส่วนผลิตสื่อ สำนักสารนิเทศ กรมป่าไม้. 153น.

กรมป่าไม้, 2545. **รายงานการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้นำองค์กร / ชุมชน ตามแผนการดำเนินงานโครงการนำร่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติออบหลวง จังหวัดชียงใหม่** กรุงเทพฯ: ส่วนอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 24 น.

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, 2546. **เอกสารประกอบการฝึกอบรมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศน์ลุ่มน้ำโดยองค์กรชุมชนมีส่วนร่วม**. กรุงเทพฯ: สำนักอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช.

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2557. **แผนแม่บท แก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ การบุกรุกที่ดินของรัฐ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน**:กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สถาบันเศรษฐกิจพอเพียงพอเพียง และมูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ ,2557 โครงการฟื้นฟูลุ่มน้ำป่าสักด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชาและภูมิปัญญาท้องถิ่น : สถาบันเศรษฐกิจพอเพียงพอเพียง และมูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ. 9 น.

.

คำนำ

ข้อมูลพื้นฐานฉบับนี้จัดทำในรูปแบบแผนที่ เพื่อแสดงขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 309 ศูนย์ ตามคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ 2013/2558 ลงวันที่ 2 กันยายน พ.ศ.2558 เรื่อง การจัดหน่วยงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ 1-13 และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สาขา) กรมป่าไม้ โดยประกอบด้วยข้อมูลขอบเขตความรับผิดชอบทั้งหมดของศูนย์ฯ ข้อมูลพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ข้อมูลพื้นที่ป่าคงสภาพ (หมายถึงป่าที่ยังคงสภาพเป็นป่าไม้ตามการแปลตีความภาพถ่ายดาวเทียมไทยโซต ปี พ.ศ.2556-57) ข้อมูลพื้นที่ สปก. ข้อมูลพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และข้อมูลขอบเขตการปกครองจังหวัด อำเภอ และที่ตั้งหมู่บ้าน ซึ่งจัดทำตามคำสั่งกรมป่าไม้

นอกจากข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสารฉบับนี้แล้ว ส่วนแผนงานและพัฒนากลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ ได้รวบรวมข้อมูลภูมิสารสนเทศ (GIS) ไว้รวมจำนวน 28 ชั้นข้อมูล (ภาพที่ ๑) เพื่อให้เป็นฐานข้อมูลให้ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาตินำไปเป็นต้นแบบและใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนและบริหารจัดการต่อไป

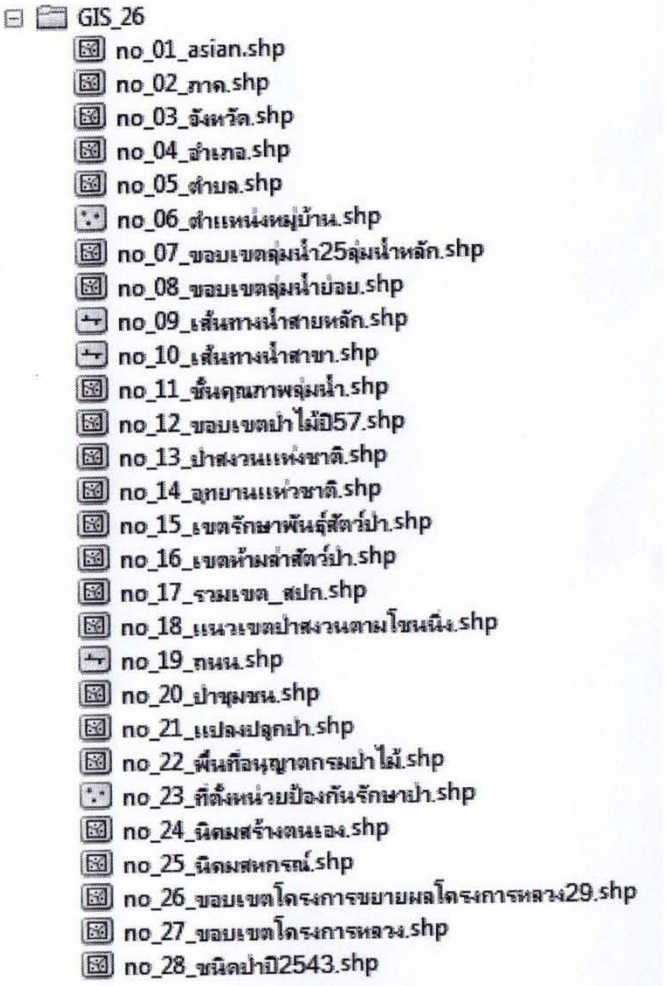

การจัดทำฐานข้อมูล การปรับปรุง และพัฒนา นับเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันมากที่สุด เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการจัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติที่ได้จัดตั้งขึ้นตามนโยบาย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ในการใช้เป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนางานและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ส่วนแผนงานและพัฒนากลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ

มกราคม 2559

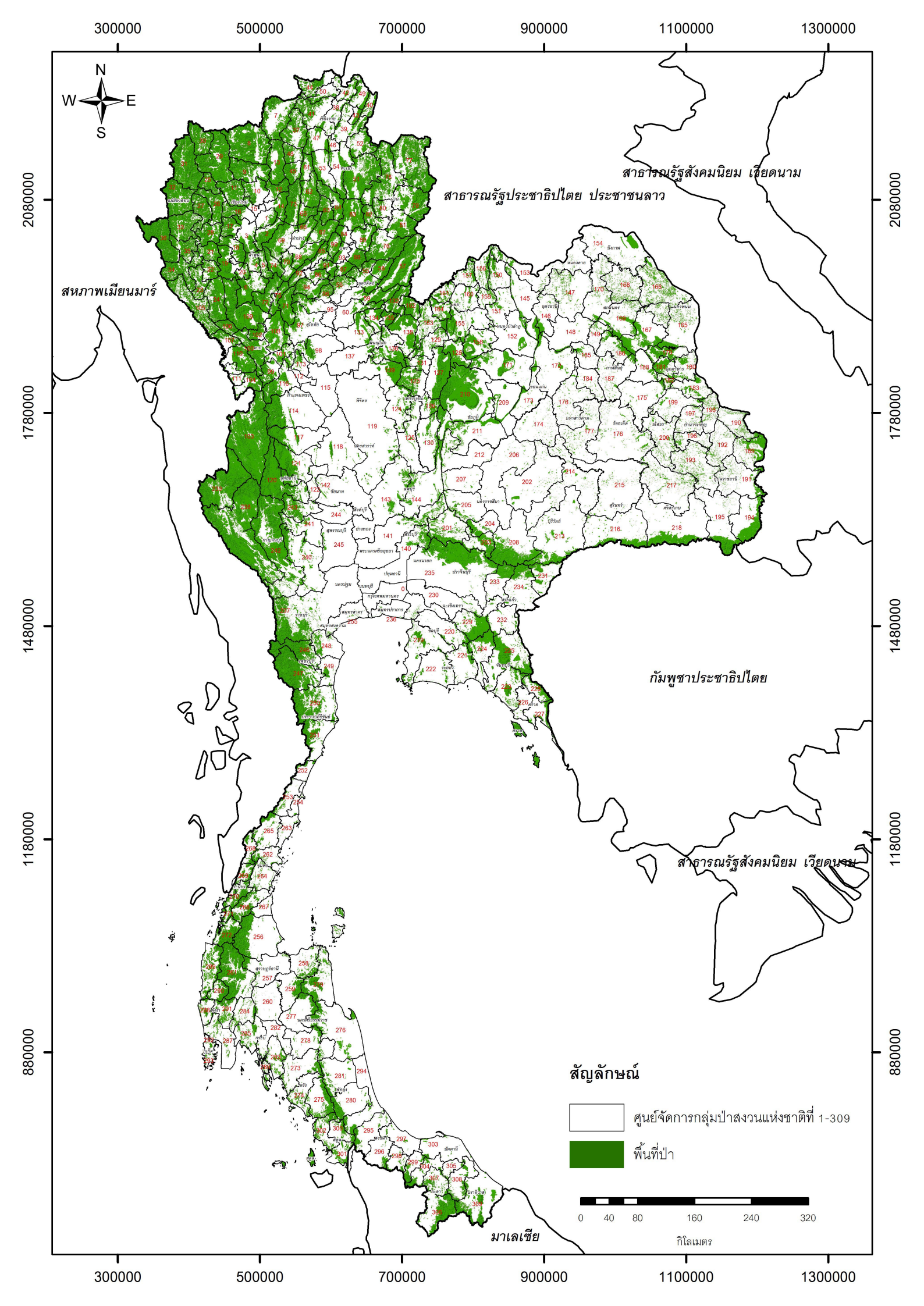
300000
500000
700000
900000
1100000
1300000
2080000
1780000
1480000
1180000
880000
N
W
E
S
สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว
สาธารณรัฐสังคมนิยม เวียดนาม
สหภาพเมียนมาร์
กัมพูชาประชาธิปไตย
สาธารณรัฐสังคมนิยม เวียดนาม
มาเลเซีย
สัญลักษณ์
ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติที่ 1-309
พื้นที่ป่า
0 40 80 160 240 320
กิโลเมตร

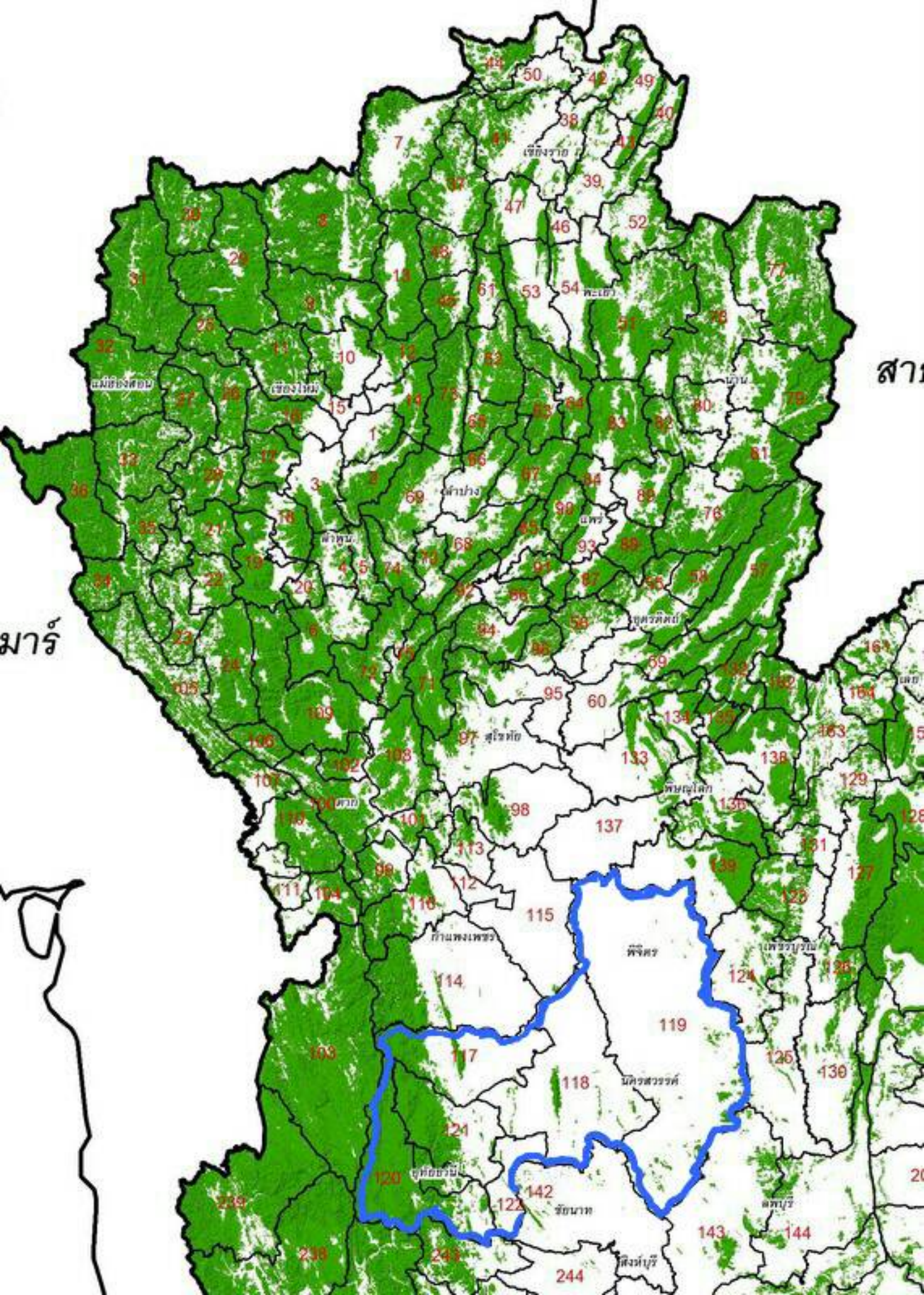
เชียงราย
เชียงใหม่
แม่ฮ่องสอน
น่าน
พะเยา
แพร่
ลำปาง
ลำพูน
สุโขทัย
พิษณุโลก
อุตรดิตถ์
พิจิตร
นครสวรรค์
กำแพงเพชร
อุทัยธานี
ชัยนาท
ลพบุรี
สิงห์บุรี
สาย
มาร์

แผนที่แสดงศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติที่ 117 ป่าแม่วงก์-แม่เปิน จ.นครสวรรค์

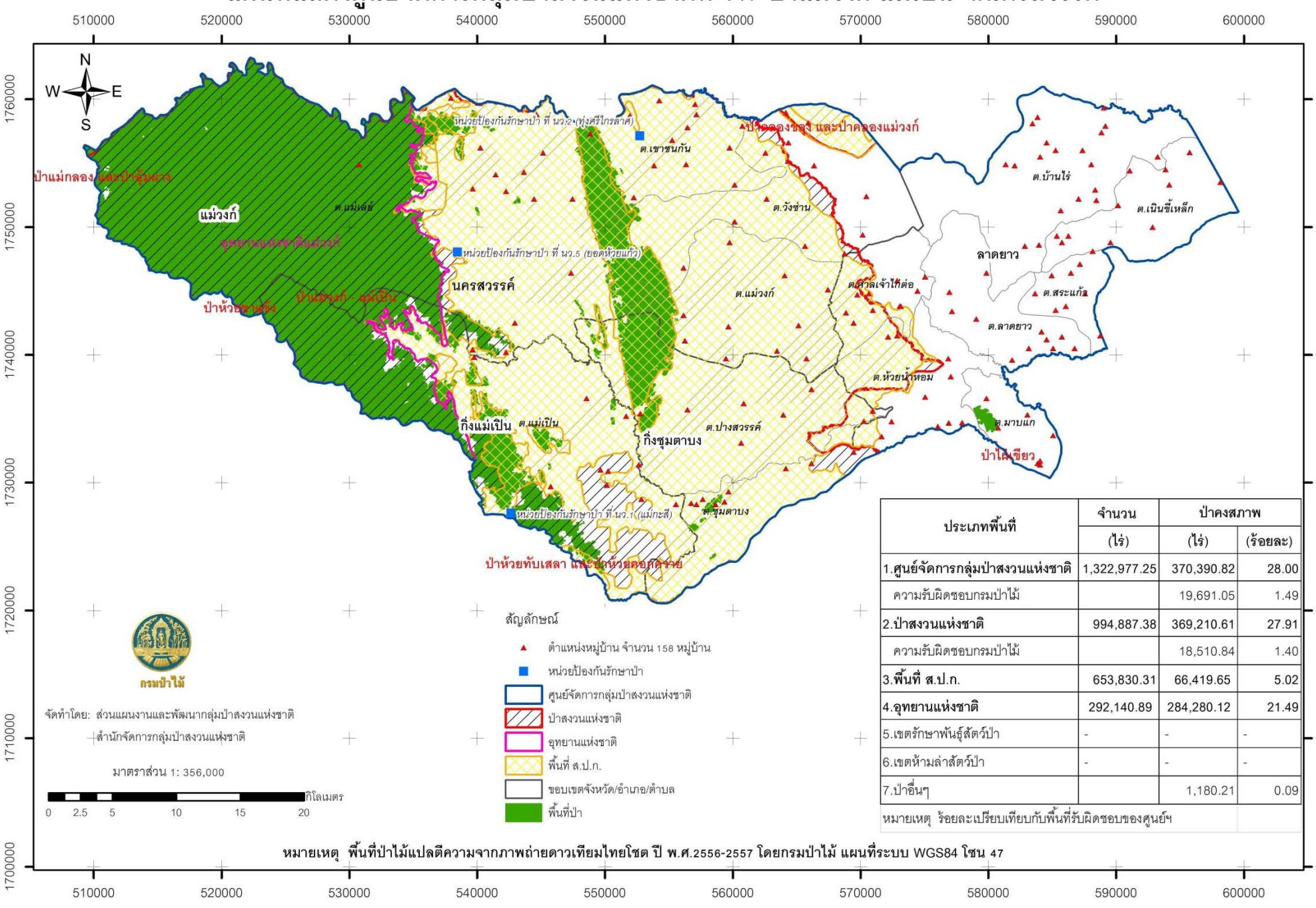

ประเภทพื้นที่	จำนวน	ป่าคงสภาพ	
	(ไร่)	(ไร่)	(ร้อยละ)
1.ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ	1,322,977.25	370,390.82	28.00
ความรับผิดชอบกรมป่าไม้		19,691.05	1.49
2.ป่าสงวนแห่งชาติ	994,887.38	369,210.61	27.91
ความรับผิดชอบกรมป่าไม้		18,510.84	1.40
3.พื้นที่ ส.ป.ก.	653,830.31	66,419.65	5.02
4.อุทยานแห่งชาติ	292,140.89	284,280.12	21.49
5.เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	-	-	-
6.เขตห้ามล่าสัตว์ป่า	-	-	-
7.ป่าอื่นๆ		1,180.21	0.09
หมายเหตุ ร้อยละเปรียบเทียบกับพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ฯ			

หมายเหตุ พื้นที่ป่าไม้แปลตีความจากภาพถ่ายดาวเทียมไทยโชต ปี พ.ศ.2556-2557 โดยกรมป่าไม้ แผนที่ระบบ WGS84 โซน 47

แผนที่แสดงศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติที่ 118 ป่าเขาหลวง จ.นครสวรรค์ และ จ.อุทัยธานี

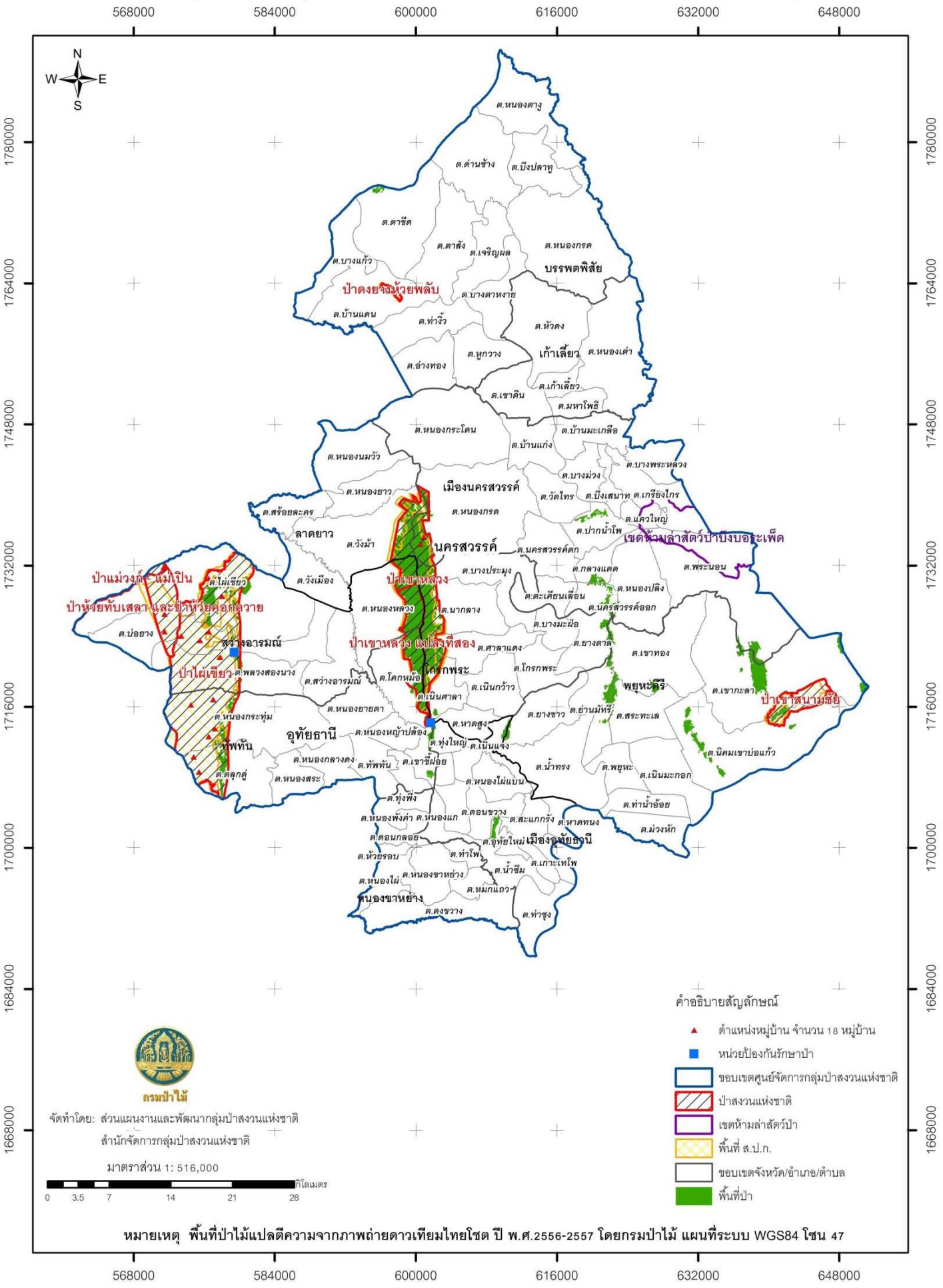

หมายเหตุ พื้นที่ป่าไม้แปลตีความจากภาพถ่ายดาวเทียมไทยโชต ปี พ.ศ.2556-2557 โดยกรมป่าไม้ แผนที่ระบบ WGS84 โซน 47

แผนที่แสดงศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติที่ 119 ป่าเขาสูง และป่าเขาพระ จ.นครสวรรค์ และ จ.พิจิตร

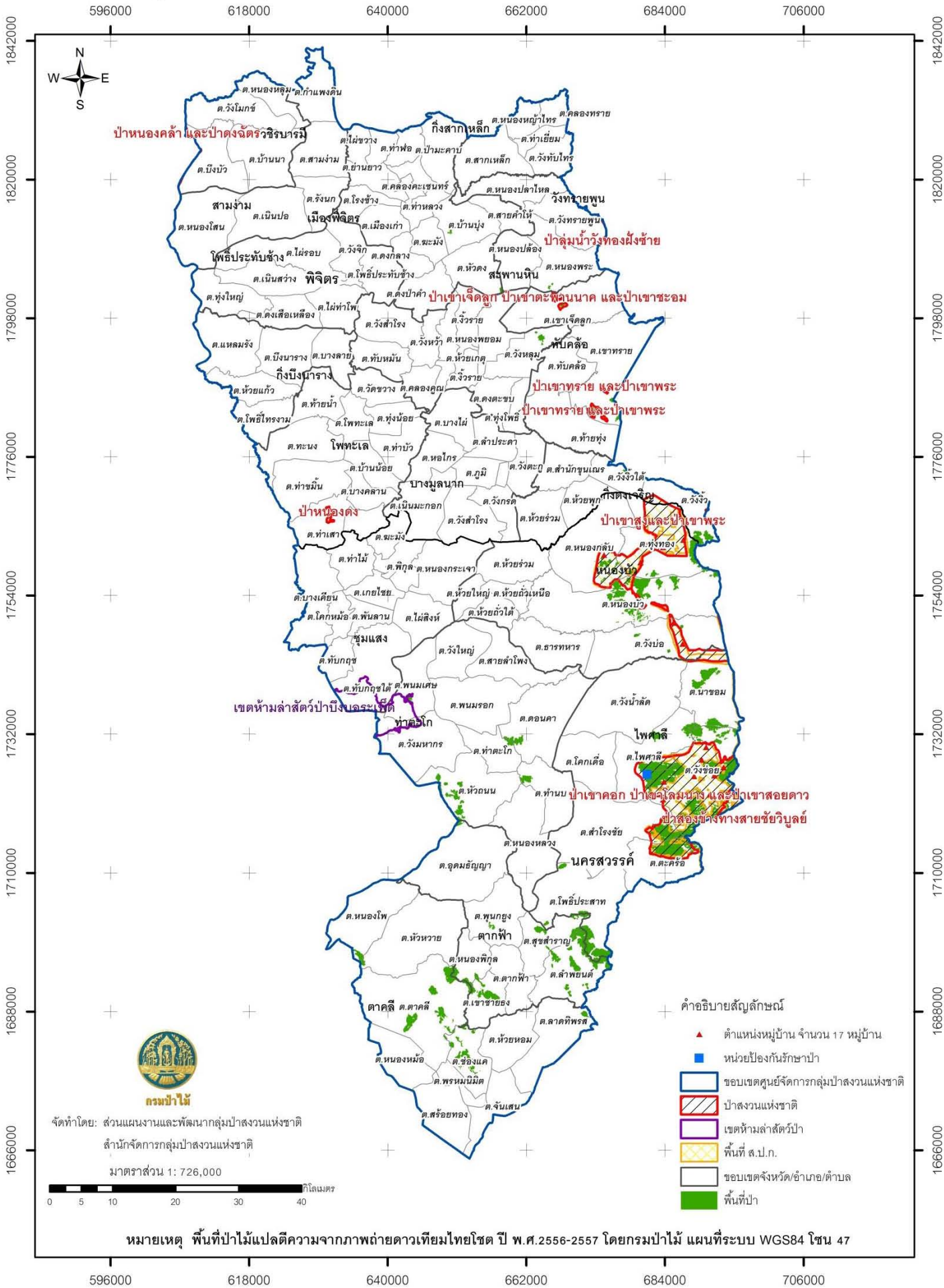

หมายเหตุ พื้นที่ป่าไม้แปลตีความจากภาพถ่ายดาวเทียมไทยโชต ปี พ.ศ.2556-2557 โดยกรมป่าไม้ แผนที่ระบบ WGS84 โซน 47

แผนที่แสดงศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติที่ 120 ป่าห้วยขาแข้ง จ.อุทัยธานี

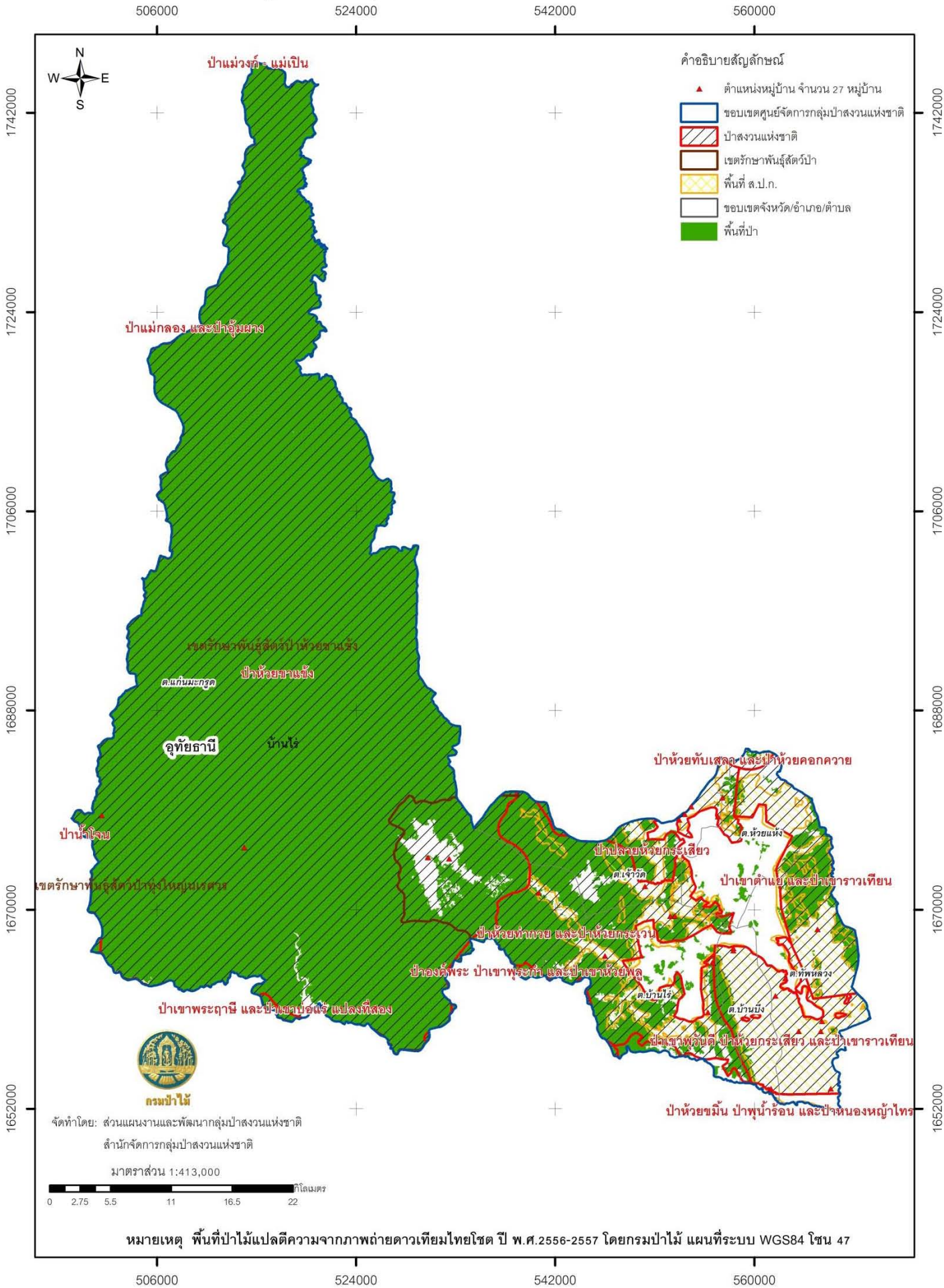

หมายเหตุ พื้นที่ป่าไม้แปลตีความจากภาพถ่ายดาวเทียมไทยโชต ปี พ.ศ.2556-2557 โดยกรมป่าไม้ แผนที่ระบบ WGS84 โซน 47

แผนที่แสดงศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติที่ 121 ป่าห้วยทับเสลา และป่าห้วยคอกควาย จ.อุทัยธานี

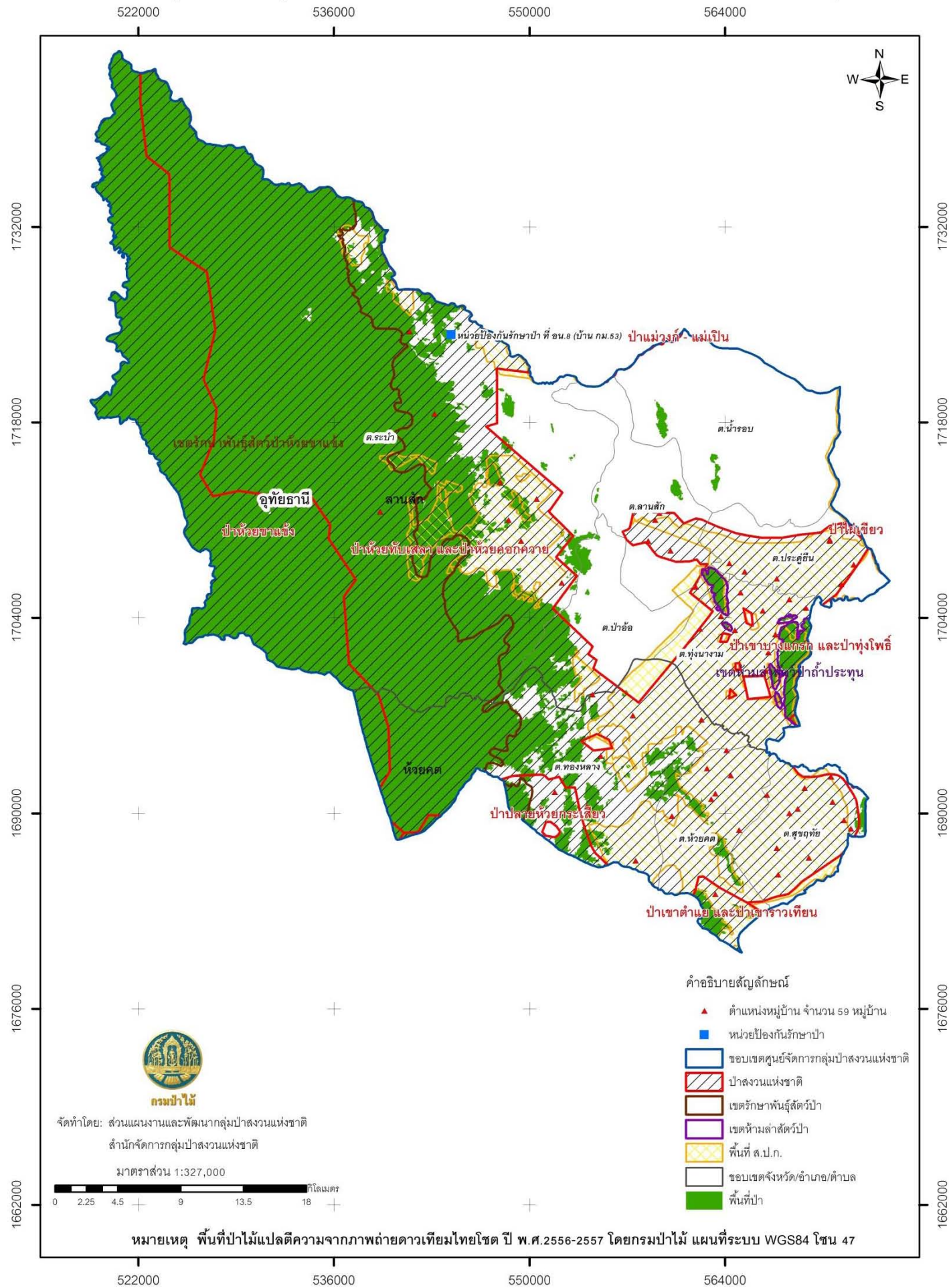

หมายเหตุ พื้นที่ป่าไม้แปลตีความจากภาพถ่ายดาวเทียมไทยโชต ปี พ.ศ.2556-2557 โดยกรมป่าไม้ แผนที่ระบบ WGS84 โซน 47

แผนที่แสดงศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติที่ 122 ป่าปลายห้วยกระเสียว จ.อุทัยธานี

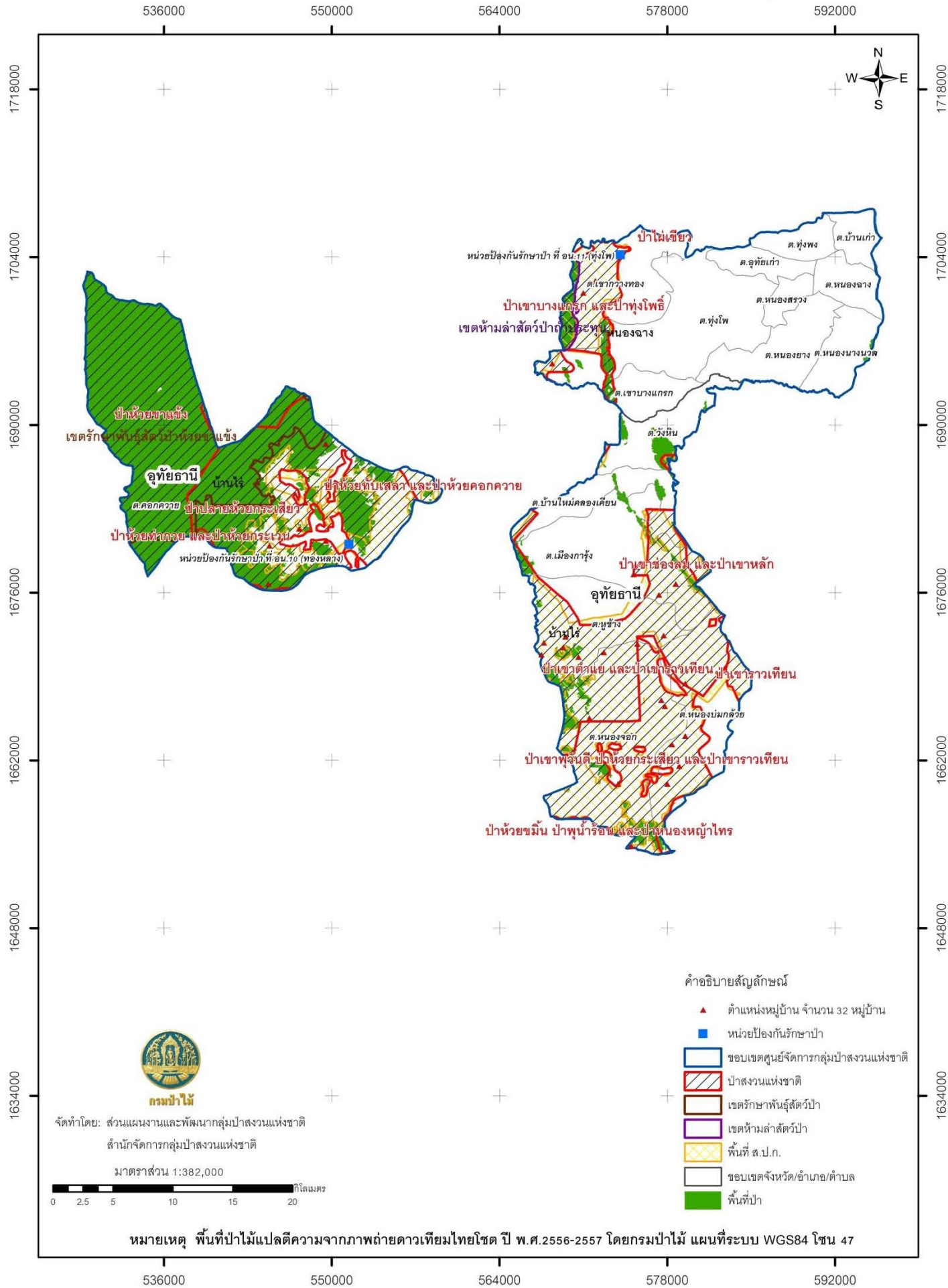

หมายเหตุ พื้นที่ป่าไม้แปลตีความจากภาพถ่ายดาวเทียมไทยโชต ปี พ.ศ.2556-2557 โดยกรมป่าไม้ แผนที่ระบบ WGS84 โซน 47

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร โทร. ๐-๒๕๖๑-๔๒๙๒-๓ ต่อ ๕๒๔๐

ที่ ทส ๑๖๐๐.๙/ ๑๕๑๑๕ **วันที่** ๒ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง การจัดหน่วยงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๑๓ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สาขา) กรมป่าไม้

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน
ผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้ทุกท่าน
ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๑๓
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน
หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมกรมป่าไม้

กรมป่าไม้ ขอส่งสำเนาคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๒๐๑๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๘ เรื่อง การจัดหน่วยงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑-๑๓ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สาขา) กรมป่าไม้ เรียนมาเพื่อโปรดทราบ

สำหรับสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๑๓ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สาขา) เพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบและปฏิบัติ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดคำสั่งได้ที่เว็บไซต์กรมป่าไม้ www.forest.go.th

(นายธัชภัทร ประชุรสทธิ์)
อธิบดีกรมป่าไม้

สำเนา

คำสั่งกรมป่าไม้

ที่ ๒๐๑๓/๒๕๕๘

เรื่อง การจัดหน่วยงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของ
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑-๑๓ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สาขา) กรมป่าไม้

.....

อนุสนธิคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๗๙๖/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง การจัดหน่วยงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑-๑๓ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สาขา) กรมป่าไม้นั้น

กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑-๑๓ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สาขา) กรมป่าไม้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเหมาะสม และมีการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงออกคำสั่งดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกคำสั่งกรมป่าไม้ที่ ๗๙๖/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง การจัดหน่วยงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๑๓ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สาขา) กรมป่าไม้

๒. ให้จัดหน่วยงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑-๑๓ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สาขา) กรมป่าไม้ดังต่อไปนี้

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑-๑๓ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สาขา) มีอำนาจหน้าที่

๑) จัดทำแผนเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่รับผิดชอบให้สอดคล้องตามเป้าหมายและยุทธศาสตร์ของกรม จังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่รับผิดชอบ ด้านงานป้องกันการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าไม้ งานจัดการที่ดินป่าไม้ งานวิจัยและพัฒนาด้านการป่าไม้ งานส่งเสริมการปลูกป่า งานจัดการป่าชุมชน ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยสวนป่า กฎหมายว่าด้วยเลื่อยโซ่ยนต์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓) กำกับ ติดตาม...

๓) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์ป่าไม้จังหวัด ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ และหน่วยงานในพื้นที่ รวมทั้งรวบรวมเป็นข้อเสนอแนะต่อกรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการด้านป่าไม้ การอนุญาตด้านป่าไม้ การตรวจสอบและออกหนังสือรับรองไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้ และถ่านไม้ ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ประกอบด้วย

๑. ส่วนอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่

๑) ปฏิบัติงานธุรการทั่วไป งานสารบรรณ งานการเจ้าหน้าที่ งานการเงิน บัญชี พัสดุ ครุภัณฑ์ และยานพาหนะของสำนัก

๒) ดำเนินการเกี่ยวกับแผนงานและงบประมาณของสำนัก

๓) ปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์ สารสนเทศ และการสื่อสารของสำนัก

๔) ปฏิบัติงานติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานกิจกรรม/โครงการของสำนัก

๕) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนอำนวยการ ประกอบด้วย ๔ ฝ่าย ๑ ศูนย์ ดังนี้

๑.๑ ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ปฏิบัติงานธุรการ สารบรรณ และการเจ้าหน้าที่ของส่วนและสำนัก

(๒) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๒ ฝ่ายการเงินและบัญชี มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน บัญชี พัสดุครุภัณฑ์ ยานพาหนะ สิ่งปลูกสร้าง อาคารสถานที่ และเงินสวัสดิการของทางราชการทุกประเภทของสำนัก

(๒) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๓ ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) วิเคราะห์ และจัดทำแผนงานและงบประมาณของสำนัก

(๒) ปฏิบัติงานติดตามและประเมินผล รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักส่งกรมป่าไม้

(๓) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๔ ฝ่ายสารสนเทศ...

๑.๔ ฝ่ายสารสนเทศ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) วางแผน จัดระบบการสำรวจ และประสานการจัดเก็บข้อมูลของสำนัก และเป็นศูนย์ข้อมูลของหน่วยงานในการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับงานป่าไม้

(๒) ดูแลระบบเครือข่ายของหน่วยงานให้สามารถใช้งานได้อย่างมีเสถียรภาพ และประสิทธิภาพ

(๓) ถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

(๔) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๕ ศูนย์บริการประชาชน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาติดต่อ ณ ศูนย์บริการประชาชน ให้สามารถสอบถาม ขอทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภารกิจและความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ ตลอดจนเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

(๒) รับเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียน ขอความเป็นธรรม ขอความช่วยเหลือ การแจ้งเบาะแสที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมป่าไม้ และประสานงานส่งต่อเรื่องให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องรับไปดำเนินการตามขั้นตอนของแต่ละหน่วยงาน

(๓) ดำเนินการเปิดช่องทางรับเรื่องร้องเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการในทุกช่องทาง ให้เกิดความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

(๔) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๒. ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า มีอำนาจหน้าที่

๑) เสนอแผนงานและโครงการ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณกำกับ ควบคุมดูแล และประสานงานด้านส่งเสริมการปลูกป่า จัดทำแผนที่แปลงปลูกและบำรุงป่าในระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ และรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงานที่กรมป่าไม้กำหนด

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกและฟื้นฟูป่าไม้ทุกรูปแบบ ทั้งในที่ดินของรัฐ และที่ดินเอกชน การดำเนินงานในรูปสหกรณ์สวนป่า การปลูกป่าเศรษฐกิจในรูปแบบอื่นๆ รวมทั้งการดำเนินงานเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยสวนป่า และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓) ดำเนินงานด้านวิชาการ รวมทั้งส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเพาะชำกล้าไม้ การปลูกและฟื้นฟู แก่ประชาชน หน่วยงาน ภาครัฐ และองค์กรเอกชน

๔) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนส่งเสริม...

ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า ประกอบด้วย ๓ ฝ่าย ดังนี้

๑.๑ ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ปฏิบัติงานธุรการ และสารบรรณของส่วน

(๒) จัดทำแผนงานและงบประมาณของส่วน จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของส่วนส่งสำนัก

(๓) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๒ ฝ่ายปลูกป่า มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) กำกับ ควบคุม ดูแล การปลูกและฟื้นฟูป่าไม้ทุกรูปแบบให้เป็นไปตามหลักวิชาการรวมทั้งการดำเนินงานเกี่ยวกับ กฎหมายว่าด้วยสวนป่า และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) ส่งเสริม และสนับสนุนการปลูกและฟื้นฟูป่าไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าทุกรูปแบบ

(๓) ส่งเสริม และสนับสนุนการรวมกลุ่มและพัฒนาศักยภาพของสหกรณ์สวนป่าภาคเอกชนและการประกอบอาชีพด้านป่าไม้

(๔) จัดทำระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ของแปลงปลูกป่าและฟื้นฟูป่าไม้ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

(๕) ดำเนินงานด้านวิชาการเกี่ยวกับการปลูกและฟื้นฟูป่าไม้ รวมทั้งส่งเสริมและประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ แก่ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรเอกชน

(๖) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๓ ฝ่ายเพาะชำกล้าไม้ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ควบคุม กำกับ ดูแลการปฏิบัติงานด้านเพาะชำกล้าไม้ เพื่อแจกจ่ายให้แก่ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรเอกชน

(๒) พัฒนาเทคนิคการผลิตกล้าไม้ให้มีคุณภาพ

(๓) ส่งเสริมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอด ความรู้เกี่ยวกับการเพาะชำกล้าไม้ การขยายพันธุ์ไม้ การสร้างเรือนเพาะชำกล้าไม้ชุมชน สู่ประชาชน หน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชน

(๔) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๓. ส่วนป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า มีอำนาจหน้าที่

๑) จัดทำแผนงานและงบประมาณของส่วน จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของส่วน และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของส่วน กำกับ ควบคุมดูแล และประสานงานด้านป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า

๒) ปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ประสานงานเพื่อสนับสนุนข้อมูลการข่าว การสืบสวน ดำเนินคดี และกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำผิด ประสาน ติดตามสถานการณ์เพื่อการหยุดยั้งการทำลายป่าไม้

๓) ปฏิบัติงาน...

๓) ปฏิบัติงานด้านการป้องกันรักษาป่า โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการด้านป่าไม้ การอนุญาตด้านป่าไม้ การตรวจสอบและออกหนังสือรับรองไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้ และถ่านไม้ ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยเลื่อยโซ่ยนต์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๕) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า ประกอบด้วย ๔ ฝ่าย ดังนี้

๑.๑ ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ปฏิบัติงานธุรการ และงานสารบรรณของส่วน

(๒) จัดทำแผนงานและงบประมาณของส่วน จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของส่วน และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของส่วน ส่งสำนัก

(๓) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๒ ฝ่ายป้องกันรักษาป่า มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ปฏิบัติงานคุ้มครองพื้นที่ป่า ป้องกัน ปราบปรามเพื่อยุติการบุกรุกพื้นที่ป่า

(๒) ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรักษาพื้นที่ป่า การร้องเรียน ตลอดจนการดำเนินการเกี่ยวกับคดี การติดตามผลการดำเนินคดีด้านป่าไม้

(๓) ปฏิบัติการข่าว ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจปราบปราม เพื่อยับยั้งการบุกรุกทำลายป่า และประสานความร่วมมือในการป้องกันรักษาพื้นที่ป่า

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการด้านป่าไม้ การอนุญาตด้านป่าไม้ การตรวจสอบและออกหนังสือรับรองไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้ และถ่านไม้ ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยเลื่อยโซ่ยนต์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๕) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๓ ฝ่ายควบคุมไฟป่า มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ปฏิบัติงานด้านการควบคุมไฟป่า เฝ้าระวังและป้องกันการเกิดไฟป่า

(๒) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการควบคุมไฟป่า ประชาสัมพันธ์ และรณรงค์ทุกรูปแบบ เพื่อป้องกันการเกิดไฟป่า

(๓) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๔ ฝ่ายส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านป้องกันและปราบปราม มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) จัดทำและดำเนินการจัดฝึกอบรมโครงการราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.) และโครงการเยาวชนอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (ยสทป.)

(๒) ปฏิบัติงาน...

(๒) ปฏิบัติงานด้านส่งเสริมและสร้างเครือข่ายพันธมิตรในการป้องกันรักษาป่า

(๓) ปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร บทความเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผ่านสื่อต่างๆ ทุกรูปแบบ

(๔) สนับสนุนวิทยากรราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.) ให้แก่หน่วยงานที่ต้องการ

(๕) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๔. **ส่วนจัดการที่ดินป่าไม้** มีอำนาจหน้าที่

๑) จัดทำแผนงานและงบประมาณของส่วน จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของส่วน และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของส่วน กำกับ ควบคุมดูแล และประสานงานด้านจัดการที่ดินป่าไม้

๒) ปฏิบัติการด้านการจัดการทรัพยากรที่ดินป่าไม้ การกำหนดเขตที่ดินป่าไม้ จัดทำและควบคุมระบบข้อมูลทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อใช้ปฏิบัติงานด้านการจัดการพื้นที่ป่าไม้

๓) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนจัดการที่ดินป่าไม้ ประกอบด้วย ๔ ฝ่าย ดังนี้

๑.๑ ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ปฏิบัติงานธุรการ และงานสารบรรณของส่วน

(๒) จัดทำแผนงานและงบประมาณของส่วน จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของส่วน และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของส่วน ส่งสำนัก

(๓) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๒ ฝ่ายกำหนดเขตที่ดินป่าไม้ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) สำรวจพื้นที่ป่าไม้ เพื่อกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ

(๒) รังวัดหมายแนวเขตที่ดินป่าไม้ และจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตที่ดินป่าไม้

(๓) สอบสวนและวินิจฉัยการมีสิทธิ์หรือทำประโยชน์พื้นที่ที่ราษฎรยื่นคำร้องว่ามีสิทธิ์อยู่ก่อนการประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติ

(๔) ประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรังวัด ยืนยันแนวเขตที่ดินป่าไม้

(๕) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๓ ฝ่ายจัดการสิทธิ์การใช้ที่ดินป่าไม้ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ดำเนินการจัดการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในเรื่อง "สิทธิ์ทำกิน" (สทก.)ในพื้นที่ป่าไม้

(๒) ดำเนินการ...

(๒) ดำเนินการจัดการพื้นที่ป่าไม้ เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ รวมถึงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

(๓) ศึกษา ส่งเสริม และพัฒนาการใช้ที่ดินของราษฎรให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืนดำเนินการลดผลกระทบในการอาศัย/ทำกินในพื้นที่ป่าไม้ และกำหนดมาตรการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาข้อเรียกร้องของราษฎร และองค์กรเอกชนในเรื่องที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย/ทำกิน หรือการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ข้อขัดแย้งต่างๆ ในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรในพื้นที่

(๕) ติดตามและประเมินผลการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ให้เป็นไปตามนโยบายกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๖) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๔ ฝ่ายสำรวจและวิเคราะห์ทรัพยากรป่าไม้ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ ที่ดิน และป่าไม้ในพื้นที่ เพื่อการวางแผนจัดการ และการฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้

(๒) สำรวจเพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้

(๓) ให้บริการข้อมูลข่าวสารเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

(๔) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๕. ส่วนจัดการป่าชุมชน มีอำนาจหน้าที่

๑) จัดทำแผนงานและงบประมาณของส่วน จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของส่วน และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของส่วน กำกับ ควบคุมดูแล และประสานงานด้านจัดการป่าชุมชน

๒) ส่งเสริมให้มีองค์กร สถาบัน ชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการป่าชุมชน และเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย

๓) ส่งเสริมการจัดการป่าชุมชนและพัฒนาเครือข่ายป่าชุมชน

๔) สนับสนุนข้อมูลและบริการทางวิชาการด้านวนศาสตร์ชุมชน และข้อมูลที่เกี่ยวกับการจัดการป่าชุมชนและการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน

๕) สำรวจและศึกษาข้อมูลด้านป่าชุมชนเพื่อจัดทำฐานข้อมูลสำหรับใช้ในการบริหารจัดการ และเผยแพร่

๖) ดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๓๘ รวมถึงพัฒนาป่าไม้ร่วมกับสถาบันศาสนาในรูปแบบอื่น

๗) สนับสนุน...

๗) สนับสนุนงานโครงการพิเศษด้านป่าชุมชน ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

๘) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนจัดการป่าชุมชน ประกอบด้วย ๓ ฝ่าย ดังนี้

๑.๑ ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ปฏิบัติงานธุรการ และงานสารบรรณของส่วน

(๒) จัดทำแผนงานและงบประมาณของส่วน จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของส่วน และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของส่วน ส่งสำนัก

(๓) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๒ ฝ่ายส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน ดำเนินการจัดตั้ง ขยาย เพิกถอนป่าชุมชน ตามแนวทางของกรมป่าไม้และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๒) สนับสนุนและพัฒนาการบริหารจัดการป่าชุมชนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของประชาชน ชุมชน กลุ่มเครือข่ายองค์กรท้องถิ่นและสถาบันต่างๆ เพื่อการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน

(๔) ปฏิบัติงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๓๘ พร้อมทั้งพัฒนาป่าไม้ร่วมกับสถาบันศาสนาในรูปแบบอื่น

(๕) ดำเนินงานโครงการพิเศษ ตลอดจนโครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๖) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๓ ฝ่ายพัฒนาวนศาสตร์ชุมชน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ศึกษา วางแผน และพัฒนางานด้านวนศาสตร์ชุมชน

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมในระดับชุมชน เพื่อการพัฒนาป่าในเมืองอย่างยั่งยืน

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านวนศาสตร์ชุมชน

(๔) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๖. ส่วนโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ มีอำนาจหน้าที่

๑) ประสานบูรณาการกับหน่วยงานราชการในพื้นที่ เพื่อดำเนินการโครงการพระราชดำริและโครงการพิเศษอื่นๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายของโครงการฯ

๒) ประสานงานกับโครงการพระราชดำริของกรมป่าไม้ ในพื้นที่เพื่อเตรียมการรับเสด็จฯจัดเตรียมข้อมูลให้กับผู้บริหารที่มาร่วมรับเสด็จฯ

๓) ประสานงาน...

๓) ประสานงานและจัดเตรียมข้อมูลในการตรวจติดตามงานขององคมนตรี กรมวังผู้ใหญ่ สำนักงาน กปร. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มูลนิธิชัยพัฒนา และหน่วยงานอื่นๆ ที่มาตรวจติดตามงานโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษในพื้นที่

๔) ตรวจติดตามโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ ตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินประจำปี

๕) ประสานงานและการอนุรักษ์และฟื้นฟูไม้ในพื้นที่เขตพระราชฐานและพื้นที่พิเศษ รวมทั้งดูแลต้นไม้ทรงปลูกของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์

๖) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ ประกอบด้วย ๓ ฝ่าย ดังนี้

๑.๑ ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) งานด้านสารบรรณ

(๒) งานด้านการเงิน

(๓) จัดทำแผนงานและงบประมาณของส่วน จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของส่วน และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของส่วน ส่งสำนัก

(๔) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๒ ฝ่ายประสานงานโครงการ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) การเตรียมการรับเสด็จ และการดำเนินการในพิธีการต่างๆ

(๒) ประสานการดำเนินงานกับหน่วยงาน โครงการพระราชดำริ โครงการพิเศษ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๓) ติดตามงานโครงการพระราชดำริและโครงการพิเศษ ในพื้นที่

(๔) ตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่และร่วมประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เสนอแนะข้อคิดเห็นและแนวทางแก้ไขปัญหาให้กับราษฎรที่ประสบความเดือดร้อน กรณี ราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาในพื้นที่รับผิดชอบ

(๕) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๓ ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาตามแนวพระราชดำริ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ศึกษาและขยายผลการพัฒนางานตามแนวพระราชดำริ

(๒) ให้การสนับสนุนทางวิชาการแก่ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งงานด้านครูป่าไม้และหมอต้นไม้

(๓) รวบรวมข้อมูล ดูแลรักษาต้นไม้ทรงปลูกของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

(๔) ประสานงานอนุรักษ์ดูแลรักษาและฟื้นฟูต้นไม้ ในเขตพื้นที่พิเศษ

(๕) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๓) ตอบข้อหารือและให้คำปรึกษาแนะนำแก่บุคลากรและหัวหน้าส่วนราชการในสำนักฯ เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้และระเบียบภาครัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในกิจการของสำนักฯ และปฏิบัติงานร่วมกับส่วนราชการในสำนักฯ และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔) ดำเนินการและเป็นผู้แทนคดีเกี่ยวกับคดีอาญา คดีแพ่ง คดีปกครอง และการบังคับคดี ตามที่กรมป่าไม้มอบหมาย

๕) ร่วมดำเนินการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำผิดคดีด้านการป่าไม้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมกับส่วนราชการในสำนักฯ ที่เกี่ยวข้อง

๖) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มกฎหมาย ประกอบด้วย ๓ ฝ่าย ดังนี้

๑.๑ ฝ่ายกฎหมายและนิติกรรมสัญญา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ ปรับปรุง ให้ความเห็นและข้อมูลเบื้องต้นในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้

(๒) ตอบข้อหารือ และให้ความเห็นปัญหาข้อกฎหมายของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ และสาขาส่วนราชการอื่นและประชาชนทั่วไป

(๓) ตรวจสอบนิติกรรมสัญญา และข้อตกลงที่สำนักฯ ทำกับภาครัฐและเอกชนในปัญหาข้อกฎหมาย

(๔) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๒ ฝ่ายสืบสวนสอบสวน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน การกระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายการป่าไม้ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒) ร่วมเป็นคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้และกฎหมายที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

(๓) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๓ ฝ่ายคดี และคดีปกครอง มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ดำเนินการทางคดีและเป็นผู้แทนคดีให้กรมป่าไม้ เกี่ยวกับคดีอาญา คดีแพ่ง ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักฯ จนคดีเสร็จสิ้น

(๒) ดำเนินการทางคดีและเป็นผู้แทนคดีเกี่ยวกับคดีปกครองที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักฯ จนคดีเสร็จสิ้น

(๓) ดำเนินการสืบหาหลักทรัพย์เพื่อบังคับคดีตามคำสั่งกรมป่าไม้และคำสั่งศาล

(๔) ให้คำปรึกษา...

(๔) ให้คำปรึกษาและแนะนำบุคลากรและผู้อำนวยการสำนักฯ เกี่ยวกับการดำเนินคดีแพ่ง และคดีอาญา แก้ต่างคดีให้เจ้าหน้าที่ในสำนักฯ

(๕) พิจารณาวินิจฉัยข้อกฎหมายและการจัดการของกลางในคดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ของสำนัก

(๖) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๙. **ศูนย์ป่าไม้จังหวัด** หน่วยงานส่วนกลางในภูมิภาคที่ตั้งในภูมิภาคทุกจังหวัด (จำนวน ๗๖ จังหวัด ยกเว้น กรุงเทพมหานคร) มีอำนาจหน้าที่

๑) ดำเนินการประสานงานและสนับสนุนการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่จังหวัด ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ตามอำนาจหน้าที่ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้

๒) ดำเนินการด้านการป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ การควบคุมไฟป่า การแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินป่าไม้ และลดความขัดแย้งการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ โดยประสานการปฏิบัติบูรณาการกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือในการจัดการป่าชุมชน การฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม และการปลูกไม้เพื่อเศรษฐกิจ

๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการด้านป่าไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยสวนป่า กฎหมายว่าด้วยเลื่อยโซ่ยนต์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการส่งเสริมและพัฒนาการถ่ายทอดความรู้และความเข้าใจเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ในระดับจังหวัด

๕) ดำเนินการเกี่ยวกับงานตรวจสอบและออกหนังสือรับรองไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้และถ่านไม้ เพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร และสนับสนุนการทำงานในระบบ National Single Window และ ASEAN Single Window

๖) ส่งเสริมและประสานความร่วมมืองานด้านทรัพยากรธรรมชาติกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๗) สนับสนุนและร่วมมือในการดำเนินการขับเคลื่อนการจัดการทรัพยากรป่าไม้ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์จังหวัด และกลุ่มจังหวัด

๘) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์ป่าไม้จังหวัด ประกอบด้วย ๔ ฝ่าย ดังนี้

๑.๑ ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป งานสารบรรณ

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่และยานพาหนะ

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การพัฒนาข้าราชการ การเสริมสร้างวินัย และรักษาระบบคุณธรรม

(๔) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๒ ฝ่ายป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ดำเนินการป้องกันรักษาทรัพยากรป่าไม้

(๒) ประสานความร่วมมือในการสนธิกำลังและการดำเนินการกับองค์กรพันธมิตรเพื่อปราบปรามการกระทำผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้

(๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเครือข่ายความร่วมมือ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการป้องกันรักษาป่า

(๔) ป้องกันและควบคุมไฟป่า ตลอดจนการประชาสัมพันธ์รณรงค์การป้องกันไฟป่า

(๕) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๓ ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาการป่าไม้ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ส่งเสริมการปลูกป่าภาคเอกชนให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการป่าไม้และการตลาดไม้ ตลอดจนการดำเนินการตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเพาะชำ-กล้าไม้ และการขยายพันธุ์ไม้แก่หน่วยงานของรัฐภาคเอกชน และประชาชน

(๓) ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการปลูกต้นไม้ในทุกรูปแบบ

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และสถาบันต่างๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และดูแลรักษาป่าชุมชนร่วมกับเจ้าหน้าที่รวมทั้งงานด้านป่าในเมืองและระบบวนเกษตร

(๕) ดำเนินการตามกฎหมายป่าไม้และกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการดำเนินงานด้านป่าชุมชน

(๖) ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการด้านป่าไม้ ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยสวนป่า กฎหมายว่าด้วยเลื่อยโซ่ยนต์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการส่งเสริมและพัฒนาการถ่ายทอดความรู้และความเข้าใจเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ในระดับจังหวัด

(๗) ดำเนินการ...

(๗) ดำเนินการเกี่ยวกับงานตรวจสอบและออกหนังสือรับรองไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้ และถ่านไม้ เพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร และสนับสนุนการทำงานในระบบ National Single Window และ ASEAN Single Window

(๘) ประสานการอนุญาตร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๙) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑.๔ ฝ่ายจัดการที่ดินป่าไม้ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการรับรองแนวเขตป่าไม้ ตลอดจนการระวังชี้แนวเขตป่าไม้

(๒) ร่วมพิจารณา ตรวจสอบเกี่ยวกับการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้

(๓) ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในระดับพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่ป่าไม้

(๔) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

๑๐. ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่

๑) เป็นศูนย์กลางการรวบรวมข้อมูลต่างๆ ภายในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อจัดทำรายละเอียดฐานข้อมูลและแผนที่ในระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) เพื่อการบริหารแบบบูรณาการในพื้นที่รับผิดชอบ

๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบูรณาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่รับผิดชอบด้านงานป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า งานจัดการที่ดินป่าไม้ งานบริการด้านการอนุญาต งานวิจัยและพัฒนาด้านการป่าไม้ งานส่งเสริมการปลูกป่า งานจัดการป่าชุมชน งานเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและกิจการพิเศษตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการป่าไม้ทุกฉบับ

๓) ส่งเสริม และสนับสนุน การบริหารจัดการชุมชนในพื้นที่ป่า โดยใช้ระบบนิเวศลุ่มน้ำเป็นเกณฑ์ ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๔) พิจารณาให้ความเห็นในเบื้องต้นต่อ การขออนุญาต การดำเนินกิจกรรม หรือโครงการต่างๆ ในพื้นที่รับผิดชอบ และร่วมประเมินผลกับหน่วยงานเจ้าของแผนงานและงบประมาณ รวมถึงตรวจติดตาม ประเมินผล และให้คำแนะนำตามเงื่อนไขการอนุญาต

๕) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในพื้นที่ในการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้แบบมีส่วนร่วม

๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ ประกอบด้วย ๕ ฝ่าย ดังนี้

๑.๑ ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) การปฏิบัติงานสารบรรณทั่วไป

(๒) ควบคุมทะเบียนปฏิบัติงานด้านงบประมาณการเงิน บัญชี และพัสดุ

(๓) จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ วิเคราะห์และจัดทำแผนงบประมาณตลอดจนรวบรวมฐานข้อมูล สถิติการดำเนินงานและผลการดำเนินงาน ด้านแผนงาน ติดตามประเมินผล

(๔) ดำเนินงานด้านบุคคล ควบคุมดูแลอาคารสถานที่ ยานพาหนะ ครุภัณฑ์

(๕) ประสานการดำเนินงานของศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อบริการประชาชน

(๖) ประสานงานราชการและปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๑.๒ ฝ่ายจัดการป่าไม้ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) กำหนดแนวทาง มาตรการ และการปฏิบัติงานเพื่อการสงวนและดูแลรักษาป่าไม้แบบมีส่วนร่วม

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการบูรณาการตามแผนปฏิบัติงานของหน่วยงาน กรมป่าไม้ในการดำเนินการในพื้นที่ป่าไม้แบบมีส่วนร่วม เรื่องการป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า การจัดการที่ดินป่าไม้ งานบริการด้านการอนุญาตต่างๆ และงานอื่นๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

(๓) ประสานกับทุกภาคส่วนในการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินป่าไม้ในทุกมิติ

(๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๑.๓ ฝ่ายพัฒนาป่าไม้ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) จัดทำรวบรวม และพัฒนาฐานข้อมูลเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม โดยรวบรวมข้อมูลต่างๆ ภายในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อจัดทำรายละเอียดฐานข้อมูลและแผนที่ในระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) ในพื้นที่รับผิดชอบเพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้และการบริหารจัดการที่ดินป่าไม้แบบมีส่วนร่วม

(๒) เสนอมาตรการ...

(๒) เสนอมาตรการและแนวทางสนับสนุนการพัฒนาอาชีพการป่าไม้ ตามหลักระบบวนเกษตร กสิกรรมธรรมชาติ ตามแนวพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง และปลูกป่าผสมผสาน ๕ เรือนยอด

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานของหน่วยงานกรมป่าไม้ในการดำเนินการในพื้นที่รับผิดชอบแบบมีส่วนร่วม ในเรื่องการฟื้นฟูป่าไม้ การส่งเสริมการปลูกป่า การปลูกไม้เศรษฐกิจ การวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการจัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติในพื้นที่รับผิดชอบ ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๑.๔ ฝ่ายจัดการชุมชนในพื้นที่ป่า มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) ดำเนินการตามนัยคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่อง เพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปราม หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสภาวการณ์ปัจจุบัน ข้อ ๒.๑ ประกอบกับพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒) ประสานการจัดการชุมชนในพื้นที่ป่า แผนการจัดการและสนับสนุนการพัฒนาการจัดการป่าไม้คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(๓) ดำเนินการกำหนดกติกาชุมชน (ธรรมนูญพลเมือง) โดยไม่ขัดต่อกฎหมายที่เกี่ยวกับการป่าไม้ และกฎหมายอื่นๆ

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำฐานข้อมูลและผังชุมชน

(๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๑.๕ ฝ่ายการมีส่วนร่วม มีหน้าที่และความรับผิดชอบ

(๑) พัฒนาและส่งเสริมองค์กรอาสาป่าไม้ในพื้นที่รับผิดชอบในระดับบ้าน (ป่าไม้ชาวบ้าน) หมู่บ้าน ตำบล และส่งเสริมเครือข่ายในระดับอำเภอ ป่าสงวนแห่งชาติ และลุ่มน้ำ

(๒) จัดทำทะเบียน ประวัติองค์กรอาสาป่าไม้ พร้อมทั้งกำหนดเงื่อนไขกระบวนการและมาตรการการดำเนินงานขององค์กรอาสาป่าไม้ชาวบ้านแบบมีส่วนร่วม

(๓) จัดทำแผนงาน/โครงการบริหารจัดการเชิงพื้นที่แบบมีส่วนร่วม โดยจัดเวทีชาวบ้าน ประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนกระบวนการจัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติแบบบูรณาการ

(๔) กำหนด...

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการพัฒนากองทุนป่าไม้ชาวบ้านแบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมองค์กรเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการป่าไม้

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานของหน่วยงานกรมป่าไม้ในพื้นที่รับผิดชอบแบบมีส่วนร่วม เรื่องการจัดการป่าชุมชน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและกิจการพิเศษ และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการจัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติในพื้นที่รับผิดชอบ

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓. พื้นที่รับผิดชอบและที่ตั้งของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑-๑๓ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สาขา) มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ – ๑๓ จำนวน ๑๓ หน่วยงาน ได้แก่

๑. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ (เชียงใหม่) พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดเชียงใหม่

๒. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๒ (เชียงราย) พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย พะเยา ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดเชียงราย

๓. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๓ (ลำปาง) พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดลำปาง อุตรดิตถ์ ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดลำปาง

๔. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๔ (ตาก) พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดตาก สุโขทัย กำแพงเพชร ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดตาก

๕. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๕ (สระบุรี) พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดสระบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา นนทบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท ลพบุรี ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดสระบุรี

๖. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๖ (อุดรธานี) พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี เลย หนองบัวลำภู หนองคาย บึงกาฬ ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดอุดรธานี

๗. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๗ (ขอนแก่น) พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด มุกดาหาร ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดขอนแก่น

๘. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๘ (นครราชสีมา) พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ ชัยภูมิ ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดนครราชสีมา

๙. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๙ (ชลบุรี) พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดชลบุรี

๑๐.สำนัก...

๑๐.สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑๐ (ราชบุรี) พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี สมุทรปราการ ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดราชบุรี

๑๑.สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑๑ (สุราษฎร์ธานี) พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑๒.สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑๒ (นครศรีธรรมราช) พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑๓.สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑๓ (สงขลา) พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดสงขลา

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สาขา) จำนวน ๑๐ หน่วยงานได้แก่

๑. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๒. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๓ สาขาแพร่ พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดแพร่ น่าน ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดแพร่

๓. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๔ สาขานครสวรรค์ พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดนครสวรรค์

๔. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๔ สาขาพิษณุโลก พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก เพชรบูรณ์ ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดพิษณุโลก

๕. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๖ สาขานครพนม พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดนครพนม สกลนคร ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดนครพนม

๖. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๗ สาขาอุบลราชธานี พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ยโสธร ศรีสะเกษ ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดอุบลราชธานี

๗. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๙ สาขาปราจีนบุรี พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี สระแก้ว นครนายก ฉะเชิงเทรา ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดปราจีนบุรี

๘. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑๐ สาขาเพชรบุรี พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดเพชรบุรี

๙. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑๒ สาขากระบี่ พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดกระบี่ พังงา ภูเก็ต ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดกระบี่

๑๐. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑๓ สาขานราธิวาส พื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส ยะลา ที่ตั้งสำนักงาน จังหวัดนราธิวาส

ศูนย์ป่าไม้จังหวัด...

ศูนย์ป่าไม้จังหวัด จำนวน ๗๖ ศูนย์ รายละเอียดตามบัญชีรายชื่อศูนย์ป่าไม้จังหวัดแนบท้ายคำสั่ง

ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๓๐๙ ศูนย์ รายละเอียดตามบัญชีรายชื่อศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติแนบท้ายคำสั่ง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(ลงนาม) ธีรภัทร ประยูรสิทธิ

(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)

อธิบดีกรมป่าไม้

สำเนาถูกต้อง

(นางประภัสสร กระจายศรี)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

บัญชีรายชื่อศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติแนบท้ายคำสั่งการจัดหน่วยงานและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑-๑๓ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สาขา) กรมป่าไม้

แนบท้ายคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๒๐ ๑ ๓๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	พื้นที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		๔) อำเภอทรายทองวัฒนา ๓ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลถาวรวัฒนา ตำบลทุ่งทราย และตำบลทุ่งทอง ๕) อำเภอไทรงาม ๗ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลไทรงาม ตำบลพานทอง ตำบลมหาชัย ตำบลหนองคล้า ตำบลหนองทอง ตำบลหนองแม่แตง และตำบลหนองไม้กอง ๖) อำเภอพรานกระต่าย ๔ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลเขาคีริส ตำบลคลองพิไกร ตำบลคุยบ้านโอง และตำบลวังตะแบก ๗) อำเภอเมืองกำแพงเพชร ๒ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลคณฑี และตำบลเทพนคร ๘) อำเภอลานกระบือ ๗ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลจันทิมา ตำบลช่องลม ตำบลโนนพลวง ตำบลบึงทับแรต ตำบลประชาสุขสันต์ ตำบลลานกระบือ และตำบลหนองหลวง	
๑๑๖	ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ ที่ ๑๑๖ ป่าคลองวังเจ้า และป่าคลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร	๑. ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองวังเจ้า และป่าคลองสวนหมาก ๒. ป่าอื่นๆ และป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่ตำบลที่รับผิดชอบ ๓. บริการประชาชนด้านการป่าไม้ในท้องที่เขตปกครอง จังหวัดกำแพงเพชร ๓ อำเภอ ดังนี้ ๑) อำเภอโกสัมพีนคร ๓ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลโกสัมพี ตำบลเพชรชมภู และตำบลลานดอกไม้ตก ๒) อำเภอคลองลาน ๑ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลโป่งน้ำร้อน ๓) อำเภอเมืองกำแพงเพชร ๔ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลทรงธรรม ตำบลท่าขุนราม ตำบลนครชุม และตำบลนาบ่อคำ	
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ สาขานครสวรรค์			
๑๑๗	ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ ที่ ๑๑๗ ป่าแม่วงก์-แม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์	๑. ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่วงก์ – แม่เปิน ๒. ป่าอื่นๆ และป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่ตำบลที่รับผิดชอบ ๓. บริการประชาชนด้านการป่าไม้ในท้องที่เขตปกครอง จังหวัดนครสวรรค์ ๔ อำเภอ ดังนี้ ๑) อำเภอชุมตาบง ๒) อำเภอแม่เปิน ๓) อำเภอแม่วงก์ ๔) อำเภอลาดยาว	
๑๑๘	ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ ที่ ๑๑๘ ป่าเขาหลวง จังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดอุทัยธานี	๑. ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาหลวง ๒. ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาสนามชัย ๓. ป่าสงวนแห่งชาติป่าดงยางห้วยพลับ ๔. ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาหลวง แปลงที่สอง ๕. ป่าสงวนแห่งชาติป่าไผ่เขียว	

บัญชีรายชื่อศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติแนบท้ายคำสั่งการจัดหน่วยงานและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑-๑๓ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สาขา) กรมป่าไม้

แนบท้ายคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๒๐๑๓ /๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	พื้นที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		๖. ป่าอื่นๆ และป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่ตำบลที่รับผิดชอบ ๗. บริการประชาชนด้านการป่าไม้ในท้องที่เขตปกครอง ๒ จังหวัด ดังนี้ ๑. จังหวัดนครสวรรค์ ๕ อำเภอ ดังนี้ ๑) อำเภอเก้าเลี้ยว ๒) อำเภอโกรกพระ ๓) อำเภอบรรพตพิสัย ๔) อำเภอพยุหะคีรี และ ๕) อำเภอเมืองนครสวรรค์ ๒. จังหวัดอุทัยธานี ๔ อำเภอ ดังนี้ ๑) อำเภอทัพทัน ๒) อำเภอเมืองอุทัยธานี ๓) อำเภอสว่างอารมณ์ และ๔) อำเภอหนองขาหย่าง	
๑๑๙	ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ ที่ ๑๑๙ ป่าเขาสูงและป่าเขาพระ จังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดพิจิตร	๑. ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาสูง และป่าเขาพระ ๒. ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาคอก ป่าเขาโลมนาง และป่าเขาสอยดาว ๓. ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาทรายและป่าเขาพระ ๔. ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาเจ็ดลูก ป่าเขาตะพานนาค และป่าเขาชะอม ๕. ป่าสงวนแห่งชาติป่าหนองดง ๖. ป่าอื่นๆ และป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่ตำบลที่รับผิดชอบ ๗. บริการประชาชนด้านการป่าไม้ในท้องที่เขตปกครอง ๒ จังหวัด ดังนี้ ๑. จังหวัดพิจิตร ๒. จังหวัดนครสวรรค์ ๖ อำเภอ ดังนี้ ๑) อำเภอชุมแสง ๒) อำเภอตากฟ้า ๓) อำเภอตาคลี ๔) อำเภอท่าตะโก ๕) อำเภอไพศาลี และ๖) อำเภอหนองบัว	
๑๒๐	ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ ที่ ๑๒๐ ป่าห้วยขาแข้ง จังหวัดอุทัยธานี	๑. ป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยขาแข้ง ๒. ป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยท่ากวย และป่าห้วยกระเวน ๓. ป่าอื่นๆ และป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่ตำบลที่รับผิดชอบ ๔. บริการประชาชนด้านการป่าไม้ในท้องที่เขตปกครอง จังหวัดอุทัยธานี ๑ อำเภอ ดังนี้ ๑) อำเภอบ้านไร่ ๖ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลแว่นมะกรูด ตำบลเจ้าวัด ตำบลทัพหลวง ตำบลบ้านบึง ตำบลบ้านไร่ และตำบลห้วยแห้ง	
๑๒๑	ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ ที่ ๑๒๑ ป่าห้วยทับเสลาและป่าห้วยคอกควาย จังหวัดอุทัยธานี	๑. ป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยทับเสลาและป่าห้วยคอกควาย ๒. ป่าอื่นๆ และป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่ตำบลที่รับผิดชอบ ๓. บริการประชาชนด้านการป่าไม้ในท้องที่เขตปกครอง จังหวัดอุทัยธานี ๒ อำเภอ ดังนี้ ๑) อำเภอลานสัก และ ๒) อำเภอห้วยคต	

บัญชีรายชื่อศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติแนบท้ายคำสั่งการจัดหน่วยงานและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑-๑๓ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สาขา) กรมป่าไม้

แนบท้ายคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๒๐๑๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	พื้นที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๑๒๒	ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ ที่ ๑๒๒ ป่าปลายห้วยกระเสียว จังหวัดอุทัยธานี	๑. ป่าสงวนแห่งชาติป่าปลายห้วยกระเสียว ๒. ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาตำแยและป่าเขาราวเทียน ๓. ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาพุวันดี ป่าห้วยกระเสียว และป่าเขาราวเทียน ๔. ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาบางแกรก และป่าทุ่งโพธิ์ ๕. ป่าอื่นๆ และป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่ตำบลที่รับผิดชอบ ๖. บริการประชาชนด้านการป่าไม้ในท้องที่เขตปกครอง จังหวัดอุทัยธานี ๒ อำเภอ ดังนี้ ๑) อำเภอหนองฉาง และ๒) อำเภอบ้านไร่ ๗ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลคอกควาย ตำบลบ้านใหม่คลองเคียน ตำบลเมืองการุ้ง ตำบลวังหิน ตำบลหนองจอก ตำบลหนองบ่มกล้วย ตำบลหูช้าง	
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ สาขาพิษณุโลก			
๑๒๓	ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ ที่ ๑๒๓ ป่าเขาปางก่อและป่าวังชมภู จังหวัดเพชรบูรณ์	๑. ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาปางก่อและป่าวังชมภู ๒. ป่าอื่นๆ และป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่ตำบลที่รับผิดชอบ ๓. บริการประชาชนด้านการป่าไม้ในท้องที่เขตปกครอง จังหวัดเพชรบูรณ์ ๒ อำเภอ ดังนี้ ๑) อำเภอเขาค้อ ๓ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลเขาค้อ ตำบลสะเดาะพุง และตำบลหนองแม่นา ๒) อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ ๖ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลบ้านโตก ตำบลสะเดียง ตำบลป่าเลา ตำบลนางั่ว ตำบลท่าพล และตำบลชอนไพร	
๑๒๔	ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ ที่ ๑๒๔ ป่าวังโป่งป่าชนแดนและป่าวังกำแพง จังหวัดเพชรบูรณ์	๑. ป่าสงวนแห่งชาติป่าวังโป่ง ป่าชนแดน และป่าวังกำแพง ๒. ป่าอื่นๆ และป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่ตำบลที่รับผิดชอบ ๓. บริการประชาชนด้านการป่าไม้ในท้องที่เขตปกครอง จังหวัดเพชรบูรณ์ ๓ อำเภอ ดังนี้ ๑) อำเภอวังโป่ง ๒) อำเภอชนแดน และ๓) อำเภอบึงสามพัน ๑ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลพญาวัง	
๑๒๕	ศูนย์จัดการกลุ่มป่าสงวนแห่งชาติ ที่ ๑๒๕ ป่าสองข้างทางสายชัยวิบูลย์ จังหวัดเพชรบูรณ์	๑. ป่าสงวนแห่งชาติป่าสองข้างทางสายชัยวิบูลย์ ๒. ป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยน้ำโจนและป่าวังสาร ๓. ป่าอื่นๆ และป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่ตำบลที่รับผิดชอบ ๔. บริการประชาชนด้านการป่าไม้ในท้องที่เขตปกครอง จังหวัดเพชรบูรณ์ ๕ อำเภอ ดังนี้	